

Izvir

Šolsko glasilo

Vsebina

Izviru na pot	3
Beseda urednika	3
Razmišljanje ravnatelja	3
Tovarištvu in solidarnost danes	4
Še ponite, tovariš?	4
Begunci, prebežniki, migranti - ljudje kot mi	4
Misli so odplavale med begunce	6
Med drugačnimi, a vendarle zelo enakimi	7
Najina ljubezen	9
Prijateljstvo	10
Sodelovanje z nizozemsko šolo SINT-MAARTENS COLLEGE	10
Prijatelj preko meja	10
Moja štirinožna prijatelja	12
Tuji jeziki na Pilonu - Angleščina	13
Friendship is unnecessary, like philosophy, like art...	13
A real friend is better and nobler than fame	13
Friends - what are they for?	14
Tuji jeziki na Pilonu - Francoščina	15
Solidaires en 2016	15
Tuji jeziki na Pilonu - Nemščina	15
Es heißt freundschaft, weil man mit freunden alles schafft	16
FREUNDSCHAFT ist viel mehr als nur ein Wort	16
Mein hund, mein freund	17
Tuji jeziki na Pilonu - Italijanščina	18
Amicizia - una grande parte della nostra vita	18
Il pezzo mancante	18
Naravoslovni šopek na gimnazijskem programu	19
... Biologija	19
... Kemija	20
... Šok	20
... Fizika	20
Eksperimentalnica na Kovku	22
Medpredmetne povezave	23
Babilonski stolp ali kako zamešati jezike	23
Pouk zgodovine nekoliko drugače	24
Vrnitev v antične čase	24
S čarobno knjigo po vrtcih primorske in širše okolice	25
Božično-novoletna prireditev	26
Pouk nekoliko drugače	27
Maturantska parada – Trenutek, ko tretješolci postanemo glavni na šoli	27
Novinci na šoli	29
Maturantska ekskurzija v Grčijo	31
Mi2 – pilonovci na rock koncertu	32
Dijaki praktikanti v mednarodnih vrtcih	33
Mobilnost Erasmus+ v projektu dijaki praktikanti v mednarodnih vrtcih	33
Zgrabi priložnost	38
Vzgojiteljada 2015 - Pisana jesen v Prlekiji	38
Materinščina	39
Duhec Oskar	39
Ljubezensko pismo	40
Pravi prijatelj	42
Pot	41
Mesto spominov	41
Ko hob postane več	44
Luka Berginc – vsestranski športnik	44
Harfistka Maša Mozetič	45
Moja življenjska sopotnica	46
Ko hob postane več	47
Iz življenja na Pilonu	49
Zakladnica znanj in izkušenj	52
Intervju s Sonjo Škvarč, dolgoletno predano profesorico angleščine in francoščine	52

BESEDA UREDNIKA

Pred vami je letošnja številka šolskega glasila Izvir. Glasila, ki poroča o utripu naše šole, zaobjame našo vsestransko ter ponese glas o naših kvalitetah daleč naokoli. Letos med številnimi projekti še posebej izstopata izmenjava dijakov s partnersko šolo z Nizozemske in izvajanje prakse v tujini za dijake programa predšolska vzgoja. Upravičeno se lahko pohvalimo z odlično izpeljavo obeh projektov. Zadovoljni dijaki ter številna nova prijateljstva, izkušnje in znanje, ki so ga naši mladi prejeli, govorijo o tem, da je prav, da smo drzni v svojih idejah in smeli v njihovem izvajanju.

Iz številnih medpredmetnih povezav ter modernih pristopov k pouku je razvidno, da se poučevanje zelo spreminja. Opažamo, kako zelo je prav, da se pobude dijakov upošteva. Zaupati jim je potrebno tudi odgovorne naloge, saj od njih zahtevajo resen, angažiran in zrel pristop k reševanju in uresničevanju zamisli. Prav zaradi tega so naši mladi samozavestni in odhajajo dobro opremljeni v svet.

Želela bi omeniti še rubriko, ki je postala že stalnica Izvira – Plaketa odličnosti. Simbolični naziv, ki zahteva temeljiti razmislek o pomenu besede odličnost. To ni lahko, ko pa smo si med seboj tako zelo različni. Poleg pohvale, ki so jo deležni prejemniki priznanja, s plaketo postavljamo zgled dobrega, odgovornega, angažiranega in solidarnega mladega. K tem kvalitetam naj stremijo prihajajoče generacije.

Vse zgoraj navedene dejavnosti so potekale tudi v luči letošnje osrednje teme glasila: prijateljstva, tovarištva in solidarnosti. Treh področij, ki se med seboj tesno prepletajo in so del vsakdana. Naše misli so se vrtele okoli medosebnih odnosov in njihovega pomena za kvaliteto bivanja. Razmišljali smo o tem, kako pomembno je imeti zveste in iskrene prijatelje, kako tovarištvo ni nekaj, kar bi vlekli iz naftalina, temveč bi moralo biti stalnica našega delovanja. Solidarnost pa se dotika čisto vsakega izmed nas, še posebej v tako negotovem času in dogodkih, ki smo jim priča.

Verjamem, da smo tudi z letošnjim Izvirom postavili enega izmed številnih mejnikov v razvoju naše šole. Zadovoljno, pa tudi ponosno, pošiljam glasilo med bralce. Preberite, kaj vse smo in zmoremo pilonovci.

mag. Melita Lemut Bajec, urednica

RAZMIŠLJANJE RAVNATELJA

Dan za dnem in teden za tednom preživimo skupaj – pod streho Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina. Imamo različne obveznosti in naloge, zato se včasih ne srečujemo prav pogosto. Vendar pa je pogovor, izmenjava mnenj in pričakovanj nujen pogoj za zgledno sodelovanje in doseganje skupnih ciljev. Uspešni in zadovoljni bomo, če bomo te cilje dosegali in tudi presegali. Za to se moramo seveda vsi potruditi. Večkrat se zgodi, da potrebujemo nasvet in pomoč sodelavca ali prijatelja, in prepričan sem, da lahko s skupnimi močmi naloge opravimo bolje.

Današnji svet vse bolj podpira individualnost in borbo posameznika za vrh lestvice. Razmišljam, ali imamo še dovolj pozitivnih izkušenj s povezovanjem, timskim delom, solidarnostjo? Občutek imam, da je v zadnjih letih tega primanjkovalo. Vesel pa sem, da med dijaki opažam več neposrednega druženja in pomoči. Zavedam se tudi problemov odtujenosti, ki jih povzročajo sodobna tehnologija in navidezna prijateljstva, vendar bom raje izpostavil pozitivno prakso.

Pred kratkim sem v jedilnici šole opazil dijake vozače, ki so se učili skupaj z domskimi vrstniki. Pristopil sem in povedali so mi, da je to njihova redna praksa pred pisnimi preizkusi znanja ter da je učinkovita.

Podobno sem prepričan, da sodelovanje učiteljev pri skupnih projektih ali kakor koli drugače predstavlja poleg osebnega razvoja tudi boljše rezultate in posledično zadovoljstvo.

Učinkovit recept za skupen uspeh velike skupnosti, kar Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina je, je ravno v sodelovanju in medsebojni pomoči.

Andrej Rutar, ravnatelj Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina

ŠE POMNITE, TOVARIŠI?

Besede zvenijo. Igrivo, žalostno, umirjeno, srečno, otožno, grozljivo, veselo, ostro ...

Tovarištvo in solidarnost zvenita strumno in trdno, v mojih mislih tudi nostalgično. V sebi nosita spomin na tiste čase, ki se jih mnogi še danes spominjajo. »Takrat je bilo vse drugače,« pravijo.

Mene v ta čas vračajo le slike mojega otroštva. Kako smo strumno v duhu tovarištva pred tablo škrbasti izvajali svoj domovinski pozdrav. Kako je 1. maj res živel, ko smo bosonogi tekali ob rekah, medtem ko so se starši in njihovi tovariši veselili prihajajočih toplih dni in neštetih druženj. Kako so ulice obmolknile, ko smo se poslavljali od velikega tovariša, in kako smo, čeprav nismo razumeli, otroci občutili veličino dogodka. Tja nazaj me poneše zven teh besed.

Ob tem me zaskrbi. Kje živimo zdaj? Kje sta danes tovarištvo in solidarnost? Sta še med nami? Zamegljeni, zasuti ju iščemo v množici nevrednih besed, pogledov, stikov. Odmikamo se v samoto, v uteho tistih nekaj priateljev, ki so sicer dragi in dragoceni, in izgubljamo stik s soljudmi, skupnostjo, družbo. Izgubljamo tovarištvo in solidarnost.

Biti človek sočloveku, vsakemu brez razlike, ne le tistemu najbližjemu, in mu brezpogojno nuditi roko, oporo, pomoč. Vsakemu. Ne le tesnemu prijatelju, tudi zgolj znancu. Brez odvečnih besed, brez sumničenj in zahrbtnih opazk. Vedno in vsak dan, ob najmanjših vzgibih, ne le ob nepotrebnih humanitarnih katastrofah.

Naloga nas odraslih, učiteljev je, da omogočimo mladim doživeti občutek skupnosti. Naučiti jih pogledati v oči, se pogovarjati, ponuditi roko. Ustvariti okolje, kjer bodo občutili, kako je pripadati, biti sprejet, varen. Kako je spodrsnit in vedeti, da nisi sam, ker so ob tebi drugi, ker verjamejo vate. Dati jim alternativo mnogokrat izpraznjenemu vsakdanjiku. Željni so je, četudi vedno tega ne pokažejo.

Omogočiti jim, da skupaj poletijo, s svojimi lastnimi krili. Strumno in trdno. Mogoče je.

Tina Vrčon, uni. dipl. soc. ped.

BEGUNCI, PREBEŽNIKI, MIGRANTI – LJUDJE KOT MI

V zadnjem času se v medijih vsakodnevno pojavljajo novice o beguncih, prebežnikih, (ekonomskih) migrantih, revščini in bedi prihajajočih Sirijev, Iračanov, Afganistancev ter drugih ljudi z vojnih območij. Mediji so ljudem prikazovali predvsem posnetke in fotografije prezeblih otrok in starejših, tako da je le malokdo lahko neprizadeto spremljal informativne programe in novice na spletu. Svoje so dodali tudi razni komentarji na spletnih omrežjih, tako tisti, ki so čustvovali s prišleki, kot tisti, ki so se bali prihajajočega vala ljudi in jih zavračali. Ljudje so začeli zbirati oblačila, denar, hrano, higienske pripomočke in drugo, sam pa sem kot član ekipe prve pomoči Rdečega križa trikrat odšel v begunski center v Dobovi. Z ostalimi prostovoljci iz Ajdovščine in okolice smo, prvič dokaj naivni, odšli pomagati pomoći potrebnim, predvsem otrokom in starejšim. Realna slika je bila, žal, nekoliko drugačna od pričakovanega.

V zgodnjih jutranjih urah smo po triurni vožnji prispevali v namestitveni center. Prvi prizor, ki nas je prevzel, je bil prizor policistov v polni opremi. Počutili smo se, kot da smo prišli na vojno območje. Policisti so selili begunce iz pogorelega šotorišča in obdajal nas je čuden občutek, saj nismo bili več prepričani v nedolžnost in nujnost pomoči beguncom. Ti so namreč sami v znak protesta začiali začasna bivališča.

Adriana Ronkali, 2. a, Hrepenenje

Dvom smo začasno odmislili in začeli z delom. Bolničarji smo s seboj imeli vso potrebno opremo prve pomoči kot so gaze, povoji, razkužila itd. Pridružili smo se madžarskim zdravnikom, ki so delovali v okviru Karitasa in so zagotavljali celotno nujno medicinsko oskrbo. Naše delo je obsegalo oskrbo ran, odrgnin in podobnih poškodb, nekaterim smo lahko dali tudi blage protibolečinske tablete. Težavna je bila predvsem presoja, kdo je zares potreben zdravniške oskrbe, saj je veliko ljudi želelo do zdravnika, kljub temu da niso bili bolni. Skrbeli smo tudi za razdeljevanje oblačil in hrane. Komunikacija je potekala s pomočjo prevajalcev, vseeno pa so se pojavljale težave z razumevanjem.

V Dobovi smo sodelovali tudi z drugimi prostovoljci iz različnih držav. Za nas je bilo dobro poskrbljeno, tako za varnost kot tudi za hrano. Nenehno so nas spremljali policisti in vojaki, zato smo se v namestitvenem centru ves čas počutili varno. Navodila smo prejemali s strani Civilne zaštite, ob težavah pa smo se lahko obrnili na koordinatorja, ki je spremjal in usmerjal celotno dogajanje. Prav tako je bilo poskrbljeno tudi za nujno potrebno opremo,

kot so termometri, zaščitne maske in rokavice, tablete, odeje. Zagotovljeni so bili tudi ogrevani prostori za oddih prostovoljev in drugih, ki so delali na tem območju.

V spomin sta se mi najbolj vtisnila dva dogodka; panični napad male deklice, ki so jo policisti s pomočjo sile iztrgali iz množice prerivajočih se odraslih beguncev, in oskrba triletnega fantka s krvavečimi razjedami po celotni glavi. V takih primerih se človek zamisli nad tem, kako krivičen je svet do nekaterih, in se vpraša, kako lahko pomaga in sam pripomore k boljšemu in pravičnejšemu svetu. Eden od teh načinov je gotovo prostovoljstvo, saj tako lahko polepšaš dan vsaj nekomu. Ali so vsi upravičeni do naše pomoči? Ne, gotovo ne, nekateri situacijo izkorisčajo za svoj boljši položaj, kljub takšnim pa ne smemo pozabiti na tiste, ki pomoč resnično potrebujejo.

Miha Bizjak, 4. b

Nina Štanfelj, 3. b, Vrtnica

MISLI SO ODPLAVALE MED BEGUNCE ...

V DOMNEVAH SE NAŠE MISLI VRTE,
SKRIVNOST PA SEDI NA SREDINI IN VE.

ROBERT FROST, SKRIVNOST SEDI

Najprej sem bil zadovoljen, ker sem tako nenavadnemu dnevu dal tako preprost naslov. A to je le videz. Vsaj dve branji sta. Prvo se nanaša na ljudi, ki romajo po Evropi proti industrijskim svetiščem naše razvite celine. Drugo branje je bolj »usodno« in pomeni, da sem sam tako obopen in grozen, da mi uidejo še tako pomembne misli – v pomenu, ko človek reče: »Ne vem, kaj sem mislil, sem pozabil, trenutno se ne spomnim.«

Skratka. Sreda, 21. 10. 2015, je bil dan, ko sem s prostovoljci odšel v brežiški begunski center, ker so potrebovali dodatno pomoč.

Nekdo je na začetku 20. stoletja zapisal: »Kakšno koli grozo nam že zbujajo nekatere usode, na primer usoda sužnja na galeji ali kmeta med tridesetdnevno vojno ali žrtve svete inkvizicije ali Juda, izpostavljenega programu, se vseeno ni mogoče postaviti v vlogo teh nesrečnikov ... «

In danes ...

Sreda, 5.40, Policijska postaja Brežice, kamor so nas napotili iz Ajdovščine.

V bližini je taborišče. To ne more biti begunski center. Tu je vendar na desetine oboroženih policistov in vojakov!

»Kaj se dogaja?« vprašam prvega policista, ko prestopim njihov trak in se napotim proti ograji. Tja verjetno ne bi smel, a sem si drznil, ker sem bil v uniformi Rdečega križa.

»Ponoči so začgali več šotorov in sedaj morajo spati zunaj,« dobim odgovor, ki se nadaljuje: »Če greste noter, ste mrtvi.« So mar ljudižerci? Groza. Najprej

sem pomislil na *Noč živih mrtvecev*. Povsod policija in vojska, ki varuje »normalne« ljudi.

Mislim, da sanjam. Sanjam tako gotovo, da je kot resnično. Smo v 21. stoletju. V ogradi vidim le premražene ljudi, ki se grejejo okrog majhnih ognjev. Večinoma so moški. Družine in otroci naj bi spali v hali, ki je zraven.

Sreda, 6.00–12.00, begunski center Dobova.

Na srečo je bila še tema in nisem takoj opazil vse razsežnosti bede človeške nesmiselnosti, ki je zajela le rob države. Zdravnik je dobil dovolj pomočnikov. V improvisirani ambulanti bi bil kvečjemu v napoto. Ves čas so prihajali prostovoljci, brez organizacije. Kaos poln »želvakov«, kot sem poimenoval policiste specialne enote, in vojakov, ki so bili tudi sami zmedeni. A se organizirano niso nikamor premaknili. Pa naj človek to razume!

Še danes ne vem, kako mi je uspelo, a prevzel sem pobudo pri razdeljevanju oblačil. Pri vsem tem pomanjkanju prostovoljcev sta na pomoč priskočila še dva (neoborožena) vojaka, ki ju je poveljnik zamenjeval vsako uro, ker je bilo delo utrudljivo. Še enkrat sem pomislil, da gre za sanje, saj sem vendar začel ukazovati tudi vojakoma ... In ubogala sta.

»Najprej pomagajte otrokom, potem ženskam!« sem zakričal. V žep sem si stlačil tri čepice za dojenčke in topel pajac. V vsej tej gori oblačil, ki je neprestano rastla, je bilo skoraj nemogoče hitro kaj najti. Kljub temu nam je uspelo ob vsaki novi škatli z oblačili in obutvijo nekaj teh celo razvrstiti po velikosti.

Begunci so bili premraženi, lačni, utrujeni, mokri – na hrvaški meji so bili prisiljeni iti čez reko Sotlo, ne čez most, prebredli so jo.

Večina je Sircev, govorijo arabsko. Prostovoljci imamo v pomoč prevajalca, ki občasno reče, da koga ne razume. Torej gre za Afganistanca in je gotovo kdo v bližini, ki mu pomaga z angleščino.

Razdeljevanje oblek, oziroma zadnjih ostankov 11:30.

Ob 12.00 imam vsega dovolj, oblek je zmanjkalo, oziroma ni nič uporabnega. Odpravim se ven, okrog tovarne. Zunaj povsod vojaki in policisti. Stražijo. Oklepniki vsaj molčijo. Begunci, ki so prenočili zunaj, se grejejo na soncu. Prijetno toplo je, če nisi moker. Na ograji tovarniškega travnika sušijo obleke.

Oživelja propadla tovarna spodnjega perila Beti.

Še en nesmisel. Med oblekami so najbolj zaželene hlače in jakne, ker je pač mrzlo. Zlata vredne pa so nogavice in spodnje perilo. Moško in žensko. Noben moški ne vzame spodnjic. Žene jih jemljejo zanje. Ironija življenja – begunci so nastanjeni v zapuščeni tovarni Beti.

Sreda, 12.00–17.00, center.

Zopet grem brskat med obleke. Sortiram, kar se da. V žepe hlač si spravljam nogavice, ker so zelo iskane. Potem pomagam pri raztovarjanju hrane. Sam sem v celem begunskem dnevnu pojedel dve pločevinki begunskih rib in popil liter begunske vode. Telo polno adrenalina, glava prazna. Skušam razumeti (tudi danes po tolikem času), a ne gre in ne gre. In tudi vem, da ne bo šlo, kljub logični razlagi. Ne dojamem ali bolj verjetno, nočem dojeti!

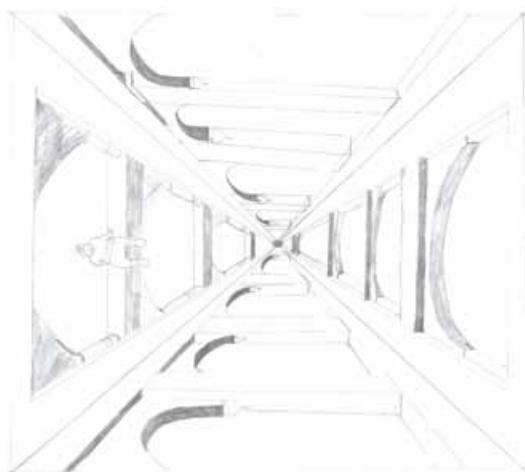
Potem se »voditelji tovarne« odločijo, da se razdeli hrano med begunce. Vsak begunec dobi dva majhna kosa kruha, konzervo rib, jabolko, plastenko vode, otroci še dva decilitra mleka in čokoladni medenjak. Vsa hrana je šla skozi moje roke. »Hitro podaj!« »Daj, daj!« »Še mleko, otroka ima.« »Daj medenjak!« Tako tri ure. Skoraj tona hrane. Opazim nekatere, ki so že tretjič v vrsti. Tudi tolmač, ki mi pomaga pri komunikaciji, podi otroke stran. Jaz pa delim in delim. Lačni so. Najprej so bili tu starši, ki so vzeli hrano tudi za otroke, sedaj pa pošiljajo še otroke, da bi dobili vsaj nekaj zaloge za naprej ... To je njihov edini obrok po bog ve koliko časa. In žejni so. Deset metrov stran pa pipa s pitno vodo. A ni na njihovi strani, je zunaj ograde. Razumi človek, če moreš! Več kot pet sto ljudi dehidriranih zraven skoraj neskončne količine vode. In ne morem jim pomagati! Niti otrokom ne morem dati čokolade, ki jo imam v žepu na hlačnici. Preveč jih je. Otrok. Komu? Kako?

Ob 15.00 zagledam dve uniformi Rdečega križa, ki prihajata v tovarno. »Končno menjava!« skoraj vzkliknem. In bomo odšli domov ... spat in premlevat že stokrat premleto. Uniformi se približata in z njima razočaranje. Nataša Pirc Musar s spremljevalko v popolni opremi dobrodelne organizacije. »Žal ne,« se nasmehne. Vzameta si nekaj minut, si ogledata razstavljene begunce, njihovo policijsko in vojaško ograjo, pokukata v ambulanto, pohvalita prostovoljce, ki napravljajo hrano in obleke, ter odideta. Kmalu za njima pride še en znani slovenski korenjak, ki opazuje le od daleč, Vinko Gorenak. Imel je srečo, da sem bil daleč, drugače bi bil verjetno njegov obisk še krajši. Brez zadržkov bi ga zasul z najbolj neprimernimi komplimenti in zahvalami za njegovo delo in trud!

Ista sreda, 17.00–21.00, isti center.

Ob 17.00 moram s kolegico Tamaro prevzeti ambulanto, ker gredo zdravnik in vsi njegovi možje in žene nujno v Rigonce. »Vse nujne primere smo oskrbeli,« pravi. »Moškim recita, naj počakajo, poglejta samo ženske in če je kakšen otrok. Če ne vesta, kaj bi, poklicita. Srečno!« »Tudi vam,« odgovorim.

Ni bilo tako grozno. Možakar, ki se dela, da je bolan in kašlja. Ko se uleže na posteljo, ga pokrijem z odejo. Čez par minut neha kašljati. Vem, da je tu le z izgovorom, da je prišel na toplo. »Sedaj vam je dobro. Ne kašljate več,« rečem. In v tistem trenutku ga zgrabi krčevit kašelj. »Ne, ne,« rečem. »Kar lepo ven pojrite, tu so bolj bolni ljudje, ki čakajo v vrsti, da pridejo sem.« Pomagal sem mu vstati, v roke sem mu potisnil nekaj hrane in plastenko vode. In je odšel. Prepozno sem opazil. Odnesel mi je predzadnjo odejo! Bo že.

Metka Simčič, 4. d, Iluzija

Pride nosečnica, ki bruha. »Bruha, ker je danes jedla po dveh dneh,« razloži mož. Še njegova sestra pride z njima v ambulanto. Vsi trije se usedejo na posteljo. Sirci so. Zakonca sta se po končanem študiju odpravila proti Nemčiji. A jima je vseeno kam. Starše so pustili doma. Za pot od Sirije do Grčije so plačali 11.000 evrov za vse tri. Vsem so morali plačevati, da so šli živi mimo njih! Mrtveci, le da še ne vedo, da so mrtvi ...

Zvečer prideta nova prevajalca, oče in hči. Očeta vprašam, kje se je naučil tako dobro slovensko. Pravi, da je Libanonec in je v 70-ih letih študiral v Ljubljani. In ostal. Takrat še v Jugoslaviji. Arabsko je naučil še hčer. Oče ostane pri nas, hči tolmači drugim. Naval v ambulanto je velik, ker se je razvedelo, da je tu toplo in da jim ponudimo hrano in vodo. Vojaki skrbijo za vrsto in red.

Še vedno ta ista sreda, 21.00–24.00, in isti center. Srede še ni konec.

Ob 21.00 se direndaj umirja. Zdi se, da bo vsak trenutek nastopila tišina. Tu pa tam se še kdo premika. Večina beguncev spi ali vsaj leži. Mi vemo, da bodo šli naprej, beguncem pa še niso povedali, da ne bi bilo prerivanja, da se še malo odpočijejo ...

Ob 22.00 priprave prvih 50 srečnežev. Najprej družine z otroki. Sledi prerivanje. Živa ograja policistov tišči begunce nazaj. Vmes otroci. Zmeda. Upam, da vsi preživijo. Napeto na vseh straneh. Toliko adrenalina. Povsod.

»Urejanje« kandidatov za prvi avtobus. In drugi. Želvaki za spremstvo. Ko jih zmanjka, mesta zavzamejo vojaki.

Do polnoči odpelje pet avtobusov. Pet krat petdeset. Še več jih ostane. Se pravi, da jih je v nekdanji tovarni Beti več kot 500, 600, morda 800.

Lačni in dehidrirani lepo čakajo na prevoz proti Šentilju. Nihče jim ne pove, kam jih peljejo. Na svoji levi lahko le opazujejo cele palete hrane in vode. Te so namenjene naslednjemu begunskemu cunamiju, ki pride še danes ponoči ...

Končno četrtek, 00.00–00.30, isti center.

Odhajam. Če se sedaj ne odpravim proti domu, potem lahko grem kar z begunci ...

Do tega usodnega dne sem bil prepričan, da ni mogoč dogodek, ki bi me zamajal v mojem bistvu in ki bi mi v trenutku spremenil prepričanja in ravnana. Pa se je ravno to zgodilo.

Od tiste srede je svet drugačen. Jaz tudi. Še bolj me je strah, ne beguncev, ampak živalskosti, zlobe in škodoželja v ljudeh. Obenem pa je od takrat vse lepše, ker so preprosto izginile vse nepotrebne vsakdanje skrbi, oziroma so nepomembne in je zato ostalo več prostora za ljubezen.

TA SVET JE PRAVI PROSTOR ZA LJUBEZEN,

NE VEM, KJE BI NAM ŠLA BOLJE OD ROK.

ROBERT FROST, BREZE

Kdor bi želel videti posnetek tega dne, ki me še vedno pretresa, mi lahko piše na naslov benediktlicen@gmail.com

Benedikt Ličen, univ. dipl. filozof

MED DRUGAČNIMI, A VENDARLE ZELO ENAKIMI

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina že nekaj let v okviru projekta Postani moj prijatelj sodeluje s Centrom za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje (CIRIUS) Vipava.

Dijaki naše šole in drugi prostovoljci enkrat ali večkrat na teden zahajamo v CIRIUS ter se tam družimo z otroki in mladostnikov z motnjo v duševnem razvoju. Z njimi se igramo najrazličnejše igre, se pogovarjam, jim pomagamo pri šolskem delu ali pa jim kako drugače krajšamo čas. Takšno, nekoliko drugačno preživljanje prostega časa je zelo zabavno, sproščajoče in navsezadnje zanimivo. V teh uricah lahko pozabimo svoje probleme in se družimo z otroki, ki so od nas nekoliko drugačni, a kljub vsemu polni življenja in smeha.

Projekt je bil ustanovljen z namenom, da bi ljudje premagali pred sodke, ki jih imamo, in bi vzpostavili več stika z ustanovami, kot je CIRIUS v Vipavi. To nam zanesljivo uspeva. Število prostovoljcev, ki

obiskujemo CIRIUS, je vsako leto večje in s tem se veča tudi število otrok in mladostnikov, ki jih z našim obiskom osrečimo. Zanje so naša druženja zelo pomembna, saj preko njih na drugačen način spoznavajo življenje izven ustanove ter sklepajo nova prijateljstva. Zelo se veselijo obiska svojih prijateljev, saj vedo, da je čas, ko smo mi pri njih, posvečen izključno druženju in zabavi z njimi.

CIRIUS organizira tudi razne sestanke in druženja za prostovoljce, kjer se učimo, kako delati z otroki in mladostniki s posebnimi potrebami. Učitelji, vzgojitelji ter terapevti so nam vedno na voljo, ko imamo vprašanja ali težave pri dejavnostih in delu v CIRIUSu. Vsako leto se udeležimo tudi Svetovnega dneva prostovoljstva v Ljubljani, kjer spoznamo še druge dobrodelne organizacije.

Take izkušnje nas bogatijo in nam odpirajo drugačen, nam manj znan pogled na svet. Zelo lepo je vedeti, da si samo s svojim obiskom nekomu polepšal in popestril dan, še lepše pa je to, da se s tem tudi nam nariše nasmeh na obrazu.

Nika Papež in Nina Štanfel, 3. a

SODELOVANJE Z NIZOZEMSKO ŠOLO

SINT-MAARTENS COLLEGE

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina v tem šolskem letu sodeluje v mednarodnem projektu izmenjave dijakov z nizozemsko partnersko šolo Sint-Maartens college. Namen mednarodne izmenjave je, da se dijaki učijo o kulturi drugih držav in pri projektu aktivno sodelujejo. Dijaki so med bivanjem nastanjeni pri družinah dijaka gostitelja.

Pri projektu sodelujeta tudi partnerski šoli iz Avstrije in Španije. Srečanje vseh partnerskih šol bo potekalo v mesecu marcu na Nizozemskem.

Dijaki in dva spremiščevalca iz Nizozemske so na izmenjavo na Srednjo šolo Veno Pilon Ajdovščina prišli prvi teden meseca novembra (1. 11.–7. 11. 2015). V dopoldanskem času so se dijaki posvetili delu na projektu, v popoldanskem času pa so na šoli potekale različne delavnice. Posebej zanimiv je bil zaključek projekta, kjer so dijaki na slovesni prireditvi predstavili delo celotnega tedna.

Naslov in rdeča nit projekta so bili kontrasti; v športu, hrani, jeziku, ... Tako poslušalci, mentorji kot tudi starši smo bili na dijake zelo ponosni, saj so predstavitve izpeljali zelo vestno in suvereno. Zadnji dan izmenjave v Sloveniji je šola organizirala ekskurzijo na Bled in v Ljubljano.

Sodelovanje v takih projektih je velik izviv tako za dijake kot tudi za učitelje. Zahteva mnogo priprav, dogovarjanj, usklajevanj z obeh strani, ampak vse to se povrne, ko vidiš zadovoljne obraze dijakov in nova prijateljstva, ki se stkejo med njimi.

Metka Jereb, prof. glasbe

PRIJATELJ PREKO MEJA

Vse življenje iz dneva v dan navezujemo stike, ki so lahko bolj ali manj prijetni, se vključujemo v razne družbe in se trudimo, da bi nova in stara poznanstva ohranili, saj nas izpopolnjujejo in ženejo naprej.

V šoli se mi je ponudila priložnost, da svoja prijateljstva razširim preko meja naše države z mednarodno izmenjavo. Sama se že veliko časa zanimam za tujino in medkulturne razlike, ki me vabijo v raziskovanje zame še neodkritega.

Ko nam je profesor francoščine prvič predstavil idejo o izmenjavi dijakov, smo bile, predvsem jaz in še nekaj mojih prijateljic, zelo navdušene. Brez pomislekov smo se vključile v projekt izmenjave z nizozemsko šolo Sint-Maartens college.

Po več sestankih, na katerih so nas opremili z neskončno informacijami o prihodu tujih dijakov, je končno nastopil zanimiv del. Profesorji so vsakemu učencu, ki se je odločil za sodelovanje, dali pismo, v katerem je njegov bodoči partner predstavil sebe in svoja zanimanja. Tako smo si o nizozemskih vrstnikih

ustvarili prvi vtis in pisma primerjali med seboj. Še isti dan smo vzpostavili stik z njimi preko socialnih omrežij. Imela sem srečo, saj sva se s partnerico Ido ujeli že v prvem pogovoru. Druga drugi sva se predstavili na vlijuden, zabaven in prijateljski način. S sošolkami smo si nemudoma izmenjale svoja pozitivna pričakovanja, strahove in negotovosti.

Napočil je dan prihoda naših gostov. Vsi smo nestrpno

čakali nizozemski avtobus. Ob srečanju so pomisleki, ki so se nabirali v meni, izginili. Nasmeh in objem sta bila dovolj, da sva si z Ido zaupali.

Sledil je zelo pomemben del izmenjave. Ido sem pripeljala v našo hišo, kjer je bivala do odhoda domov, na Nizozemsko. Pohvalila bi svoje starše, saj so se, kljub temu da njihovo znanje angleščine ni ravno najboljše, potrudili za topel sprejem.

Nekaj dni pred prihodom gosta smo hišo primerno uredili in pospravili. Želela sem, da se dekle počuti kot doma in hkrati spozna razlike v načinu življenja. Opazila je, da je povprečna velikost hiš v Sloveniji večja od nizozemskih. Naša hiša se ji je zdela ogromna. Smejali sva se, ko se ni spomnila, kako naj v angleščini reče kovček, kasneje pa sva ugotovili, da je naša narečna beseda »kufer« enaka nizozemskemu izrazu za kovček.

In tako se je nadaljevalo. V naslednjih dneh sva se bolje spoznali in ugotovili, da imava več skupnih kot različnih interesov. Zmenili sva se, da bova zvečer hodili zgodaj spat in si tako nabrali energijo za vse aktivnosti, ki so sledile. Najini pogovori pa so se tako zavlekli, da sva zaspali šele uro ali dve kasneje.

V spomin se mi je vtisnil trenutek, ko so Nizozemci gledali v nebo in se čudili jasnemu vremenu ter številnim zvezdam na nebnu. Nam je to nekaj povsem običajnega. Nehote so nas spomnili, v kako lepih krajih živimo. Presenetila jih je tudi »wajduska« burja.

Z Ido, mojimi priateljicami in njihovimi partnericami smo se povezale tudi pri izdelavi projekta, ki še zdaleč ni bil dolgočasen. Naš končni izdelek je bila igra, v kateri smo se slovenske dijakinje učile nizozemskih fraz in obratno. Tu smo prebile led, bile odprte za nove ideje in kar je najpomembnejše, veliko smo se nasmejale.

Z grajenjem prijateljstva je rasla tudi moja osebnost, odgovornost in samozavest. Ko je kljub dobremu vzdušju vseeno prišlo do nesporazumov, sem jih morala sama odpraviti in zanje najti primerne rešitve. Obnovila sem tudi splošno poznavanje Slovenije in poskušala čim bolje odgovoriti na vse, kar je Ido zanimalo o naši državi. Družina in šola sta nam omogočili ogled nekaterih slovenskih krajev in zanimivosti. Ida je bila navdušena nad lepoto pokrajine in visokimi hribi, ki so zanje neobičajni.

Konec tedna je hitro prišel. Izkušnja je bila tako zame kot tudi za Ido izredno pozitivna, prav gotovo je obogatila najina življenja. Nič ni lepšega kot to, da ti nekdo nameni lepe besede. Povedala mi je, da je navdušena nad mojim aktivnim življenjem in da si želi take priateljice tudi na Nizozemskem.

Naporen, a izredno lep in bogat teden mi je prinesel dragocene spomine, ki jih bom ohranila za vedno. Z Ido sedaj ohranja stik in nestrpno čakava na ponovno srečanje na Nizozemskem, kjer se bosta najini vlogi zamenjali, prijateljstvo pa bo ostalo enako, morebiti še boljše.

Petra Rebek, 3. b

MOJA ŠTIRINOŽNA PRIJATELJA

Če bi mi kdo v mojih najstniških letih rekel, da bom zdaj pisala o lastni izkušnji priateljstva s psi, bi ga samo pomilovalno pogledala: »Jaz!? Nikoli!« Takrat so me od domačih živali zanimale samo mačke. Psi so bili zame preveč ustrežljivi, pokorni, celo umazani.

Moje prvo bližnje srečanje s psom se je zgodilo v srednješolskih letih, ko sem poletne počitnice kot varuška preživila pri angleški družini, ki je imela starejšo labradorko. Portia je bila dovolj pametna, da je takoj začutila moj odnos do psov in ta skupni čas sva preživeli v spoštljivi razdalji. Ko sem na prijavnem obrazcu označila, da me domače živali ne motijo, si vseeno nisem predstavljala, da bo, medtem ko bomo zajtrkovali, pod mizo ležala psica in glasno smrčala, da bo spala čisto povsod po hiši in bo tapison vedno poln dlak.

Potem se je zgodilo, da je svakinja dobila psa, ljubkega mešančka med bernskim planšarjem in istrskim goničem. Ko je Miki odrasel ter bil deležen manj pozornosti, se je odločil, da bom jaz njegova skrbnica. Najprej sem se tega otepala, ampak fant ni odnehal. In sva postala prijatelja. Veliko sva prehodila skupaj. Ko sem ob ponedeljkih odhajala od doma, mi je sosedka večkrat rekla: »Veš, za tabo gre vse do glavne ceste, potem malo počaka in se ves žalosten vrne nazaj.« Trinajst let star je zaradi zaužitega strupa za polže v hudih mukah umrl pred mojimi očmi. Za vsako pomoč je bilo prepozno. Dogodek me je tako pretresel in sem si rekla, da nočem nobenega psa več. Nikoli več.

Čez pol leta sem ugotovila, da imam vedno lahko izgovor, da ne grem ven, na sprehod. In v moje življenje je prišel mladiček, bernska planšarka Rina. Ko sem obiskala leglo teh malih medvedkov, se je naslonila name in globoko izdihnila. Zato mislim, da je ona izbrala mene in ne obratno.

Najin odnos se je ravno začel vzpostavljati, ko so prišle zdravstvene težave. Rina je žal s seboj na svet prinesla tudi podedovano bolezen in veterinar je menil, da je najbolje, če jo kar takoj uspavam. Pa sem se seveda odločila za življenje. Kljub težavam je kot prava pasja najstnica preizkušala mojo potrpežljivost in odločnost. Pojedla je vse mogoče, zato sva bili nekaj časa stalni stranki pri veterinarju. Včasih sem mislila, da tega obdobja ne bo nikoli konec.

Zdaj je stara skoraj pet let in je v najlepših pasjih letih. Vedno dobrovoljna, nagajiva, zelo čuteča, včasih prav po bernsko trmasta. Veliko stvari prebere že iz mojega obnašanja. Ima tudi izdelan sistem izsiljevanja, ki ga izkoristi posebno takrat, ko je lačna ali je čas za sprehod.

Če bi Rina sama izbirala svoj poklic, bi bila verjetno sledilka. Jaz pa sem ji namenila vlogo terapevtskega psa. Trenutno sva tik pred zaključkom pripravnštva za terapevtski par pri Slovenskem društvu za terapijo s pomočjo psov Tačke pomagačke. Prav zanimiva je njena transformacija, ko gre v »službo«. Če je doma odlična čuvajka in včasih ravna po ovčarsko svojeglavo, je v šoli s prilagojenim programom, varstveno delovnem centru ali domu upokojencev čisto drug pes.

Da lahko dobro delujeva skupaj, je pomembno najino priateljstvo, zaupanje in pošten odnos. Lahko računam na njeno zvestobo in vdanoš, pomagati pa ji moram, da se znajde v svetu, v katerega vstopava. Vedno mora imeti možnost, da se umakneva, ko jo kaj moti. Neverjetno je, kako velika motivacija je lahko pes, ki nekoga obišče.

Tako je to. Sedaj imam tudi jaz psa v stanovanju. In najde se tudi kakšna pasja dlaka. In če ne bi bilo logističnih težav zaradi velikosti in teže, bi Rina verjetno zlezla tudi v moje naročje. In kako naj bom slabe volje, ko mi moja štirinožna priateljica v gobcu prinese športni copat in me vabi na sprehod.

Tatjana Marvin, prof. nemščine

»FRIENDSHIP IS UNNECESSARY, LIKE PHILOSOPHY, LIKE ART... IT HAS NO SURVIVAL VALUE; RATHER IT IS ONE OF THOSE THINGS THAT GIVE VALUE TO SURVIVAL.« (C. S. Lewis)

There are many valuable things in life and friendship is absolutely one of them. Who exactly are friends? They are the people who we do not share a drop of blood with, yet hold the closest spot in our hearts. We need them because they accept us as we are. Without them, we would lose our path.

Urša Breclj, 4. e, Jesen

The benefits of having friends are endless. Firstly, friendship improves people's mood and social skills. For instance, friends can help us overcome tough times in our lives. For many people, friendship is the best prescription for all kinds of physical and emotional pains. Secondly, a friend is a person who is trustworthy and reliable. Friends are like a second family who we spend the most wonderful times with. We can tell them all our secrets, because they know how to keep them. They will give us advice and listen to us when we need them.

However, there may also be some disadvantages to having friends. In the first place, having many friends means busier life. You cannot devote your time to all of your friends. This may lead to dissatisfaction, because sometimes you have to choose the quality of friends over the quantity of them. Furthermore, it can turn out that friends you have considered as true ones, are actually fake. For example, they talk about you behind your back or ignore you. As a result, you become friendless and lonely.

To sum up, I believe that having friends has both, pros and cons, but pros definitely prevail over cons. After all, friends are people that fulfill our lives and make us happier. As with any relationship, friendships bring support and joy and occasionally strife. Despite some disadvantages, friendship plays one of the most significant roles in our social lives.

Eva Kočevar, 2. a

A REAL FRIEND IS BETTER AND NOBLER THAN FAME

There are many valuable things in life, but friendship may be one of the most important ones. To live a life without the experience of a friendship is life without living. People need interaction to survive, however, friendships are essential for a successful well-being of anyone.

To begin with, nobody can mentally live without friends because there come some difficult points in life through which one can go only with the help of somebody who he or she trusts and to whom he or she really means a lot. Nevertheless, friends are also those who we want to share some amazing moments with and tell them secrets with no fear of being disclosed. As a result, everyone lives happier knowing there is someone who cares about each of us. Secondly, friends make a bad day look better. It is a safe bet that everybody has a funny friend who can make one's day or someone that one can hang out with and have a good time.

On the other hand, there are some disadvantages in a friendship. Firstly, the title quote should not be taken literally, because we can physically live without friends, as they give meaning to a life. Everybody is happier with friends. In addition, not everybody is our friend. This means that some people are just pretending that they are one's friends to find out secrets and then they are secretly laughing.

To sum up, I do not know a person who does not have at least one friend and that is right. All of us need somebody who we can share our emotions with and place our trust to. To be a real friend or to get a real friend in life should be considered better and nobler than fame.

Karolina Stres, 2. a

Špela Fajdiga, 1. b, Perspektiva

FRIENDS - WHAT ARE THEY FOR?

Friendship is the most beautiful phenomenon a person can experience. It is a special bond between two or more people. Friends are those who know you better than anyone else. They inspire you, they accept you, offer you love, in fact, they make you a better person. There are many types of friends: classmates, co-workers, convenient friends and the most important true friends.

There are a number of arguments that show us why a friend is a great comforter, listener and a real treasure in one's life. Firstly, friends are needed for support. They offer you a lot of great advice and guidance. For example, if you have bad grades at a school subject, they can help you learn and understand the lesson. Consequently, you improve at school and get better marks. Secondly, friends reduce the stress that we are faced with mostly in adolescence. As any other living being we also need the emotional support that only a true friend can provide.

However, there are also some downsides of having friends. For instance, you do not agree with every single concept and if you have very different values it can cause fights, disagreements and maybe even a broken relationship. Another problem is that in some situations friends lead us to a wrong path. Nowadays many teenagers cause problems to the police as a consequence of a bad company. For example: dealing drugs, graffiti, underage drinking,...

To sum up, friendship can lead us either to success or failure. Friendship can break us or make us better. That is why we have to be careful when selecting our friends. I am really happy to have the friends that I have. I know that I can always count on them and I cannot imagine my life without them. Friendship is indeed the key to everything and I am happy that »my key is not lost«.

Karin Turk, 2. a

Valentina Dimic, 4. e, Pot

SOLIDAIRES EN 2016

Kaj je solidarnost? Bomo v tem letu solidarni? Kje lahko sploh začnemo? Kje najti iskrico, da bi se dvignili in si med seboj pomagali? Morda se vse začne tukaj ...

»Vsem in vsakomur posebej med vami želim, da bi imeli vzrok za jezo. To je nekaj dragocenega. Kadar človeka nekaj razjezi, tako kot je mene razjezik nacizem, postane bojevit in močan ter ukrepa. Zlije se z mogočnim tokom zgodovine, zgodovina pa mora teči naprej, tako kot ji določajo posamezniki. In njen tok teče proti večji pravičnosti in večji svobodi – vendar ne tiste vrste nenadzorovani svobodi, kakršno si jemlje lisica v kokošnjaku. Pravice, ki jih omenja *Splošna deklaracija o človekovih pravicah* iz leta 1948, so univerzalne. Če srečate koga, ki jih ni deležen, sočustvujte z njim in mu pomagajte, da si jih bo izboril.« (Stéphane Hessel: *Dvignite se!*, 2011)

Nous pouvons être **solidaires** de plusieurs façons, par exemple dans notre famille, envers les amis, à l'école et dans des situations différentes. La solidarité signifie aider les autres hommes de son mieux. Il y a beaucoup de programmes solidaires comme les concerts de bienfaisance où les musiciens collectent de l'argent, des institutions qui collectent de la nourriture, de l'argent et des vêtements et encore beaucoup d'autres programmes. Si tu veux être solidaire tu peux tous les jours donner de l'argent, des vêtements dont tu n'as pas besoin, de la nourriture que tu ne manges pas... Mais la solidarité peut être aussi seulement un petit acte qui embellit la journée de quelqu'un.

Marjetka Frelih, 4. b

Nous pouvons être **solidaires** avec nos amis, notre famille, avec le monde etc. Être solidaire ne signifie pas seulement donner quelque chose à quelqu'un mais signifie aussi aider quelqu'un ou être aimable envers nos amis, le monde... nous pouvons être solidaires seulement par la pensée par exemple envers Paris quand »ISIS« attaque. Mais à notre époque nous devons aider matériellement (de l'argent, des vêtements ou des fleurs par exemple).

Ajda Koloini, 4. b

Solidarité. Ce mot est utilisé toujours, en chaque lieu. On l'utilise beaucoup mais la solidarité peut être une chose différente pour chaque personne. Pour moi c'est d'aider ceux qui ont besoin d'aide. Ce n'est pas important si on connaît la personne ou non. On peut aider ces personnes avec des concerts caritatifs avec des musiciens connus. On peut aussi être un bénévole dans des associations caritatives. On peut toujours aider les vieilles personnes. Je pense qu'elles vont mieux quand elles ont quelqu'un à qui parler.

Ces petites choses de la solidarité sont aussi importantes. Soyons tous solidaires en cette année.

Ana Kovač, 4. b

En 2016 je voudrais que nous soyions tous **solidaires**. Je serai solidaire. Si je rencontre une personne qui a besoin d'aide je l'aiderai. Je donnerai les vêtements dont je n'ai plus besoin. Je participerai à des actions de solidarité comme bénévole, je travaillerai sans gagner de l'argent. Je donnerai mon argent pour les pauvres.

Eva Paljk, 4. b

La **solidarité** est une caractéristique humaine, qui nous sépare des animaux. Une personne est solidaire, quand elle aide les autres en détresse sans rien attendre en retour. Cette caractéristique est très rare chez les animaux, je crois que seulement les animaux domestiques peuvent développer ce »talent« comme ça, parce qu'ils sont en contact avec les gens. Je pense qu'actuellement, de plus en plus de gens oublient ce qu'est la solidarité et ils se soucient seulement d'eux-mêmes. Alors j'ai décidé qu'en 2016 j'aiderai les animaux si je les vois dans la détresse. Je désirerais travailler dans une fourrière comme volontaire et aider les chiens et les chats abandonnés. Cette année je donnerai les vêtements que je ne porte plus aux œuvres de charité et je donnerai mon sang quand une collecte de sang se déroulera à proximité.

Jan Uršič, 4. b

ES HEIßT FREUNDSCHAFT, WEIL MAN MIT FREUNDEN ALLES SCHAFT.

Filip Vunjak, 1. b

Freundschaft
wird nicht
durch Hautfarbe oder
Religion definiert, sondern entsteht
im Herzen.

Veronika Zavadlav, 2. b

Ein wahrer Freund ist jemand, der in deinen besten und schlechtesten Momenten für dich da ist. Jemand, der mit dir lacht und deine schlechten Momente erhellt.

Tinkara Kodelja, 2. b

Freund
ist einer –
egal, was passiert –
er bleibt bei dir –
zusammen.

Katarina Novak, 2. b

Wer ist ein Freund?
Ein Schüler?
Jemand, der dich begrüßt?
Jemand, der dich kennt?
Aber wer ist ein wahrer Freund?
Nein, das ist nicht Severin Freund.
Das ist jemand, der dich sehr gut kennt.
Jemand, der dir hilft.
Jemand, der mit dir bis ans Ende der Welt geht.

Špela Štrancar, 2. b

Ein Freund ist jemand, der mir hilft, wenn ich Probleme habe. Jemand, der alles über dich weiß und dich noch immer liebt. Mit Freunden verbrachte Zeit ist immer die beste. Freunde sind Geschwister, die uns Gott nie gegeben hat. Ich bin glücklich, dass meine Freunde so nett und lieb sind.

Alen Bratina, 1. b

FREUNDSCHAFT ist viel mehr als nur ein Wort:

F - wie Familie, weil du immer für mich da bist. Unabhängig davon, wo und wann ich dich brauche, du bist da um mir zu raten und zu helfen.

R - wie die richtige Person, weil du mich immer zum Lachen bringst, auch wenn es schwierig ist.

E - wie Ehrlichkeit, weil du immer sagst, was du denkst. Auch wenn es weh tut. Ich weiß, dass ich die Wahrheit hören muss.

U - wie Unterhaltung, weil ich mit dir immer Spaß habe. Erinnerst du dich an die Zeit, als...

N - wie neue Erlebnisse, weil ich mit dir bis ans Ende der Welt gehen möchte.

D - wie Du, weil ohne dich Freundschaft nicht bestehen kann.

S - wie Schokolade, weil mein Leben mit dir süßer ist. Auch wenn du nicht immer wie Milchschokolade bist, sondern manchmal bitter wie 80%ige Schokolade, habe ich dich lieb.

C - wie CIA, denn du verfolgst meine neue Sympathie und findest alles heraus. Selbst dann weiß ich nur deinetwegen, wie der Hund seiner Großtante heißt.

H - wie Herzschmerz, der nur mit deiner Hilfe geheilt werden kann.

A - wie meine Angst (und meine lästigen ehemaligen Freunde), die du vertreibst.

F - wie fair, weil du immer mehr Zeit für mich hast als für andere Leute. So haben wir mehr Zeit für Dummheiten. Ein wahrer Freund lässt dich nie Dummheiten alleine machen.

T - wie das Telefon, weil unsere Telefongespräche unendlich lange dauern. Gerüchte können nämlich nicht bis zum nächsten Mal warten.

Blumen können ohne die Wärme der Sonne nicht blühen. Menschen können ohne die Wärme der Freundschaft nicht Menschen werden.

Kaja Rustja, Daša Pirjevec, 4. b

MEIN HUND, MEIN FREUND

Mein Hund heißt Bruno. Das ist ein bisschen komisch, weil er eigentlich weiß ist. Normalerweise sind die Hunde mit einem solchen Namen braun oder schwarz. Er ist ein weißer Schweizer Schäfer und er ist drei Jahre alt, er hat am 1. Juni Geburtstag und das wird immer mit einer Leckerei gefeiert.

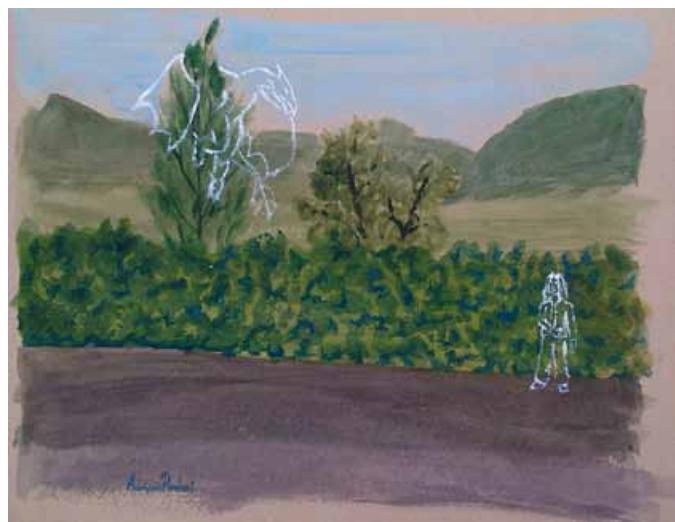
Ich kann mich noch sehr gut an den Tag erinnern, als wir ihn in Podčetrtek gekauft haben. Das war der glücklichste Tag meines Lebens! Seitdem sind wir beste Freunde. Er spricht ohne Worte; er sieht in meine Seele, so klug und ergeben ist er.

Nicht umsonst sagt man, dass der Hund der beste Freund des Menschen ist. Bruno kann alle meinen Absichten an meinen Augen ablesen. Wenn ich weggehen muss, schaut er mich so traurig an...

Und schlau kann er auch sein: wenn jemand, zum Beispiel, mit einer leckeren Wurst auftaucht, wird man bald sein Freund. Unser Hund kann seine Pfote geben, und wenn jemand zu Besuch kommt, bellt er laut. Ich bin froh, dass er gesund ist, manchmal hat er Probleme mit seinen Ohren, aber das ist nicht so schlimm und geht bald vorbei.

Mein Hund ist mir der beste Freund, den ich auf der Welt habe. Ohne ihn kann ich mir mein Leben einfach nicht vorstellen.

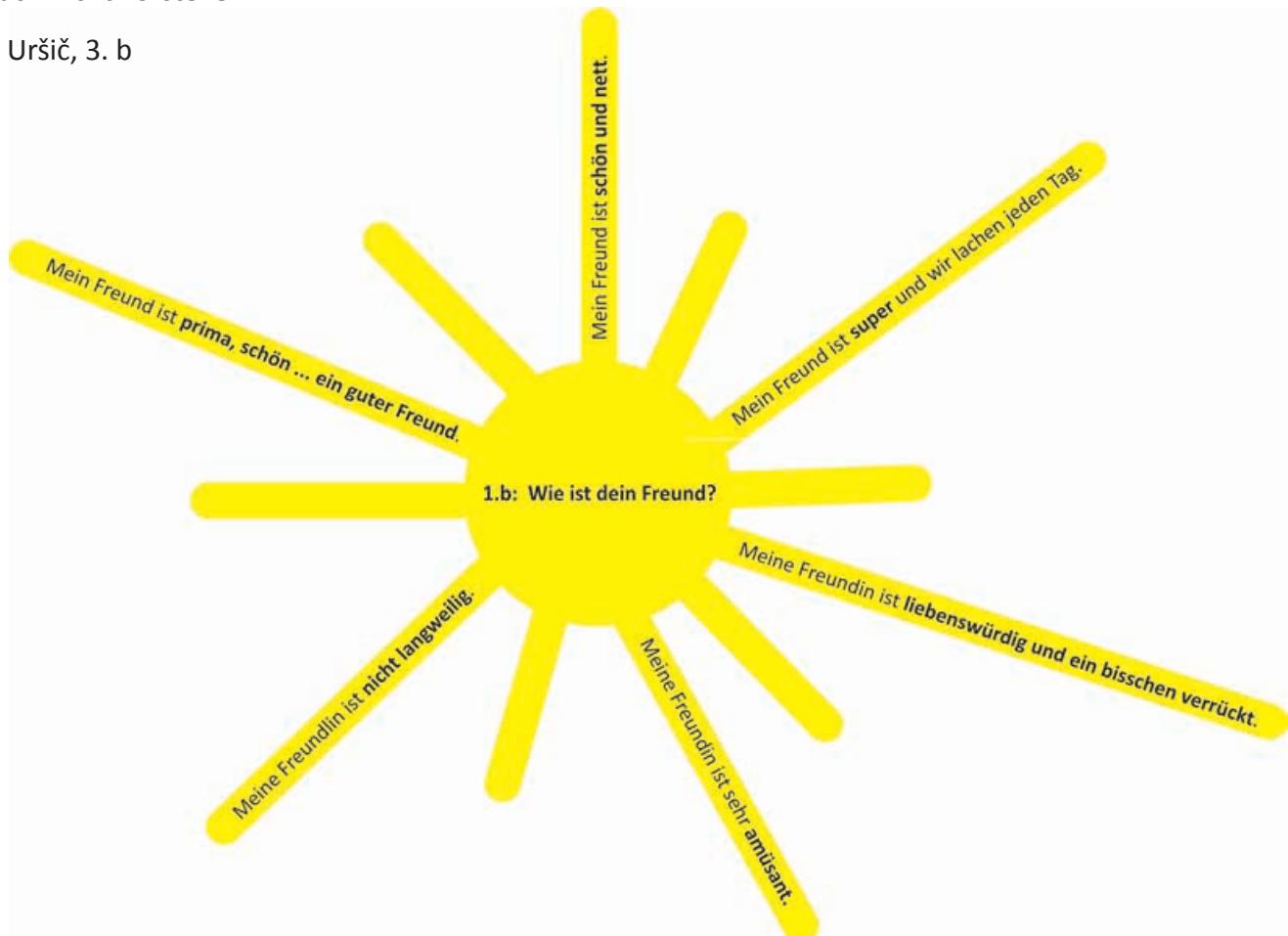
Beti Uršič, 3. b

Adriana Ronkali, 2. a, Zgodba o zmaju

Meine Freunde bedeuten mir viel. Sie geben mir Glück und Liebe. Ich kann mir mein Leben ohne Freunde nicht vorstellen. Wenn wir uns treffen, genieße ich die ganze Zeit.

Matija Žibrik, 2. b

AMICIZIA - UNA GRANDE PARTE DELLA NOSTRA VITA

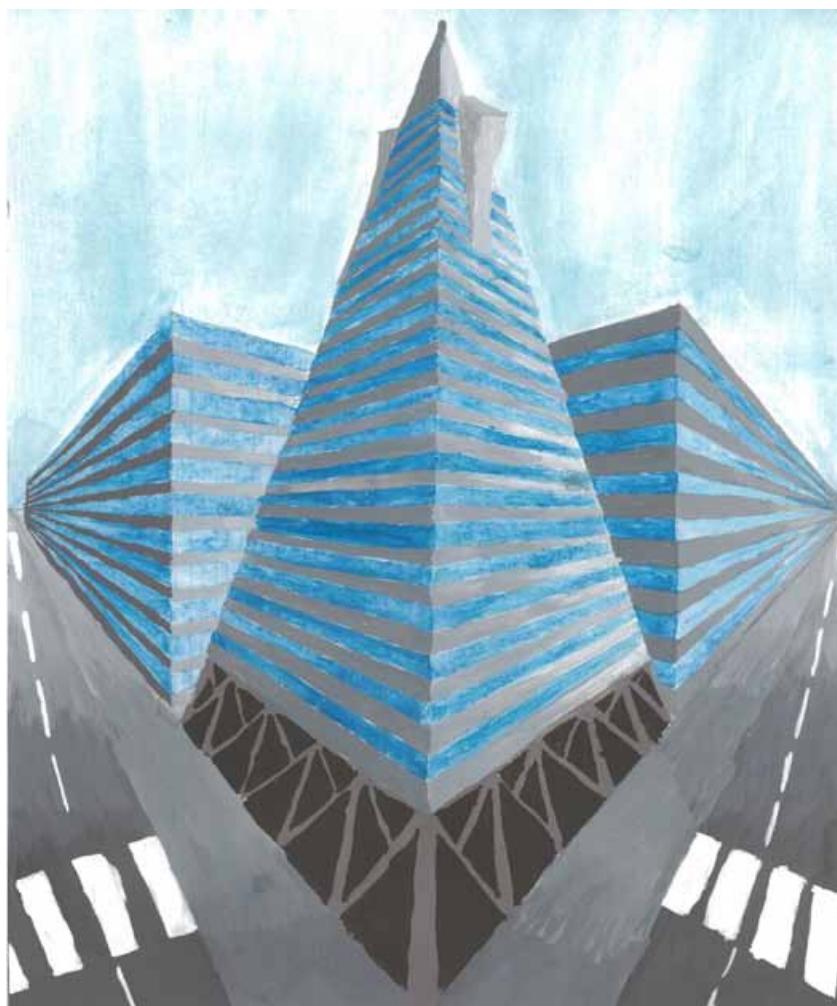
L'amicizia è una cosa molto importante perché agli amici puoi dire tutto, anche i tuoi problemi e loro proveranno aiutarti. Con gli amici puoi andare fuori e passare un tempo stupendo, perché potete andare a una festa e lì festeggiare come pazzi.

Gli amici sono una grande parte della tua vita, perché non puoi essere tutto il tempo da solo. Andresti pazzo se fosse così. Io non mi considero come un tipo molto socievole.

Gli amici si possono trovare dappertutto. Esistono amici con i quali vai fuori, amici con i quali giochi dei giochi, o forse una partita di calcio. Avere degli amici non è difficile, quindi li dovrebbero avere tutti.

Senza amicizia non potresti vivere normalmente, perché saresti tutto il tempo in silenzio e la gente ti guarderebbe nel modo strano. Alle feste o a scuola devi essere socievole e solo con questo faresti tanti amici.

Patrik Šavli 4. b

Tjaša Premrl, 2. č, Perspektiva

IL PEZZO MANCANTE

Amici...il sole della nostra vita. Sono le persone che amiamo di più e a loro possiamo dire tutto. Sono il pezzo mancante quando siamo tristi e le prime persone che vogliamo vedere quando siamo felici. Il mondo senza amici è un mondo vuoto, noioso.

Per me avere un amico vero, un amico che sa tutto di te è più importante di una sorella o fratello. A sorella non puoi dire tutto quello che sta succedendo nella tua vita, i tuoi problemi d'amore... ma ad amici sì.

C'è una relazione molto intima. Quando parliamo degli amici di solito pensiamo almeno a 3, 4 persone o anche di più. Questi sono gli amici che escono con te. Ma nel senso chi è il tuo vero amico di solito pensiamo a uno solo. A quello che ci aiuta, capisce i nostri problemi e con cui possiamo essere quello che siamo. Secondo me questi veri amici sono 2 o 3 persone nella nostra vita perché non tutti hanno la stessa importanza.

L'amicizia comincia in asilo nido, continua nella scuola elementare e se hai lo stesso amico anche nella scuola superiore sai che è quello vero. E posso dire anche che il vero amico ti ama nonostante tutto.

È naturale che l'amicizia tra ragazza e ragazza è molto forte perché le ragazze siamo pronte a dire qualsiasi cosa alla nostra amica. E questo fa la nostra amicizia più forte dell'amicizia tra gli uomini.

Loro escono insieme ma non parlano molto della loro vita privata. Tra uomo e donna c'è una amicizia speciale perché puoi dirgli i tuoi problemi e lui ti dà un consiglio maschile che è necessario qualche volta.

Lana Volk, 4. a

... BIOLOGIJA ...

Naravoslovni šopek predmetov fizika, kemija in biologija proučuje materialni svet, tako njegovo zgradbo kot tudi zakonitosti, ki v tem svetu veljajo. Dijaki spoznavajo osnovne fizikalnih zakonitosti, ki veljajo tako v neživi kot v živi naravi. Z razumevanjem fizikalnih zakonitosti materije in poznavanjem zgradbe in lastnosti snovi ter razumevanjem potekov kemijskih reakcij lahko to znanje prenesejo na živi del sveta, na živo naravo.

Včasih dijaki tarnajo, da je biologija v srednji šoli težka, da je obsežna in zahteva vlaganje precejšnjega dela energije. Moram priznati, da se z njimi do neke mere strinjam. Resnično je za razumevanje bioloških konceptov potrebno razviti naravoslovni način razmišljanja. To pomeni, da si je potrebno neprestano postavljati vprašanja: zakaj je nekaj tako in ne drugače, kaj bi se zgodilo, če bi spremenili izbrani dejavnik v eksperimentu, kako preveriti, če so naša predvidevanja (hipoteze) pravilne.

Od dijaka zahteva angažirano sodelovanje, natančno opazovanje, beleženje podatkov, interpretacijo in ne le pasivno ponavljanje ter utrjevanj teoretičnih znanj. Vsekakor ne gre brez teorije, ki pa jo je potrebno nadgraditi in preizkusiti. Menim, da dijaki z veseljem sodelujejo pri eksperimentalnih vajah, ki so obvezni in redni del pouka vseh naravoslovnih predmetov.

Težave se pojavijo predvsem takrat, ko so primorani sami raziskati problem, zastaviti raziskovalno vprašanje, oblikovati hipotezo ter načrtovati eksperiment. Težavna je tudi razlaga dobljenih rezultatov, saj gre pri eksperimentalnem delu za manjše raziskovalno delo, ki zahteva zbranost, natančnost in poznavanje teoretičnega znanja raziskovanega problema.

Z eksperimentalnim delom pridobijo dijaki tudi oceno, ki je sestavljena iz praktičnega znanja (iz vaj) in kvalitete izdelanega poročila, predvsem v smislu logične in z argumenti podprte razprave o rezultatih vaje. Čeprav imajo v prvem letniku dijaki na začetku nekaj težav, se praviloma do tretjega letnika gimnazije naučijo, kako se stvari streže, in z vsaj malo truda pridobijo iz vaj lepe ocene, kar se na koncu pozna tudi pri zaključni oceni iz predmeta.

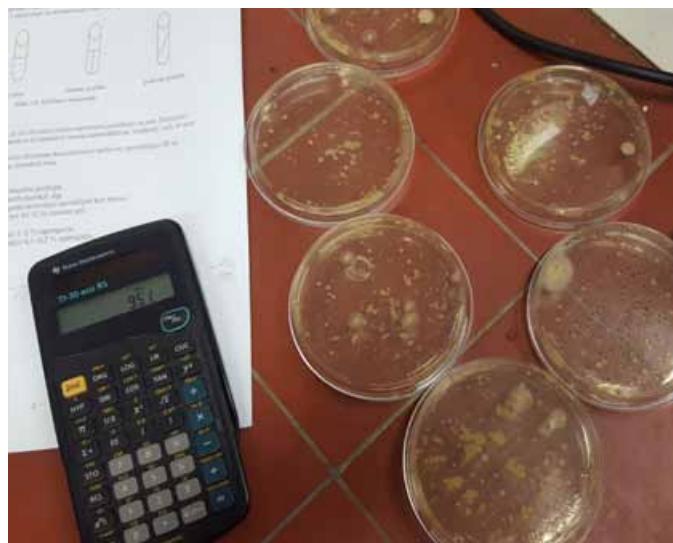
Sonja Maršič, prof. biologije

... mikrobiologija ...

Pri biologiji imamo dijaki v tretjem letniku gimnazije možnost poglobiti svoje znanje iz področja mikrobiologije.

Najprej smo se seznanili s teorijo, nato pa začeli z vajami v laboratoriju, kjer delamo po navodilih profesorice. Delo je samostojno, seveda pa se lahko kadarkoli obrnemo po pomoč.

Vesel sem, da imamo možnost preživeti veliko časa za mikroskopom ter v laboratoriju. Mene osebno zelo zanima, kako lahko prenesemo gen iz enega organizma v drugega.

Pri laboratorijskih vajah delamo tudi napake, a se iz njih veliko naučimo. Verjamem, da ni pomembno, kolikokrat doživimo neuspeh, ampak da si zapomnimo napako in smo pri delu vztrajni. Kdor ne poskusi, ne doseže cilja.

S prvo vajo smo se naučili pripraviti gojišče za mikroorganizme. Uporabili smo hranilni agar, dodali hraniila (sladkor in beljakovine) in na pripravljena gojišča v petrijevkah enakomerno nacepili glive kvasovke s pomočjo steklene palčke spatule. To smo pred tem razkužili v etanolu in jo dali nad plamen. Imeli smo nekaj težav, saj sta dve spatuli pri nanosu počili. To se je verjetno zgodilo zaradi prevelikih temperturnih razlik. Nato smo glive kvasovke pustili na sobni temperaturi, da so se razmnožile. Po tednu dni smo opazovali nastale kolonije. Glive v štirih petrijevkah smo obsevali z dvema različima valovnima dolžinama UV svetlobe. Ugotavljali smo, kako to vpliva na njihovo rast.

Dominik Ličen, 3. a

... KEMIJA ...

Letos pri izbirnem predmetu kemije obravnavamo barvila. Na začetku smo imeli nekaj ur teoretičnega uvoda. Spoznali smo kemijsko zgradbo barvil, njihovo uporabo in nahajališča ter razliko med naravnimi in umetnimi barvili. Par besed smo namenili tudi barvilm v prehrambni industriji in ugotovili, da niso vsa primerna za prehrano.

Kmalu smo teorijo zamenjali za laboratorijske vaje. Trenutno se ukvarjam z naravnimi barvili in preizkušamo njihovo obstojnost na različnih materialih. Do sedaj smo z alkoholnimi ekstrakti borovnic, rdeče pese, malin in bezga barvali volno in bombaž.

Laboratorijsko delo je zanimivo, a daleč od tega, da bi bilo prezahtevno. Želim si, da se v nadalnjem srečamo še z drugimi kemijskimi postopki in opravimo zanimive eksperimente.

Anja Volk, 3. a in Valentina Rupnik, 3. b

... ŠOK ...

Študij okolja je eden od izbirnih predmetov drugega letnika. Snov se nagiba k naravoslovju, zato se zanj odločijo dijaki, ki jih bolj privlačijo naravoslovne kot družboslovne teme.

Predmet je razdeljen na dva dela. Prvo polovico šolskega leta smo se s profesorico Sonjo Marušič posvečali delovanju okolja, življenjskih združb v naravi in življenju v bližnjem Lokavščku.

Najprej smo se seznanili s teoretičnimi osnovami, ki bi bile izredno koristne tudi kot redna snov pri biologiji in ki so nujno potrebne za nadaljnje izvajanje predmeta. Sledil je praktičen del. Večkrat smo se odpravili na teren, kjer smo odvzemali in preučevali vzorce vode ter opazovali življenje v njih.

V letošnjem letu se bomo posebej posvetili algam. S pomočjo Univerze Nova Gorica bomo raziskali vrstno pestrost teh organizmov, ki uspevajo v potoku Lokavšček.

Predmet me je prijetno presenetil. Priznati moram, da sem mislila, da bo precej dolgočasen, predvsem odvzemanje vzorcev vode mi je zvenelo pusto. Kaj kmalu po začetku leta sem ugotovila, da je predmet ŠOK izredno zanimiv in odpira nove poglede na okolje ter nam daje znanje, ki je dandanes vedno bolj pomembno.

Jana Kete, 2. a

... FIZIKA ...

Beseda fizika mnogim požene strah v kosti, spet drugim pomeni izviv za odkrivanje zakonov, s katerimi živimo iz dneva v dan, a se jih niti ne zavedamo. Kako torej pri učencih pregnati strah pred fiziko, da bi začeli gledati nanjo z zanimanjem, vodoželjnostjo in na koncu dosegli glavni cilj, znanje?

Odgovor se mi zdi preprost. Z jasnim podajanjem snovi, pri čemer mi je v veliko pomoč pridobitev, ki je razveselila naše dijake in omogoča uporabo velikega nabora gradiv, aplikacij, videoposnetkov, eksperimentov – to je interaktivna tabla. Poleg table je pomembna še odprtost in dostopnost dijakom, ki sodijo v prvo skupino uvodoma omenjenih ljudi in

zato potrebujejo pri delu več spodbude, dodatno razlago ali samo potrditev, da so snov dobro razumeli. Pri vsem tem pa ni pomembno, ali si čas zanje vzamem med odmori ali po pouku.

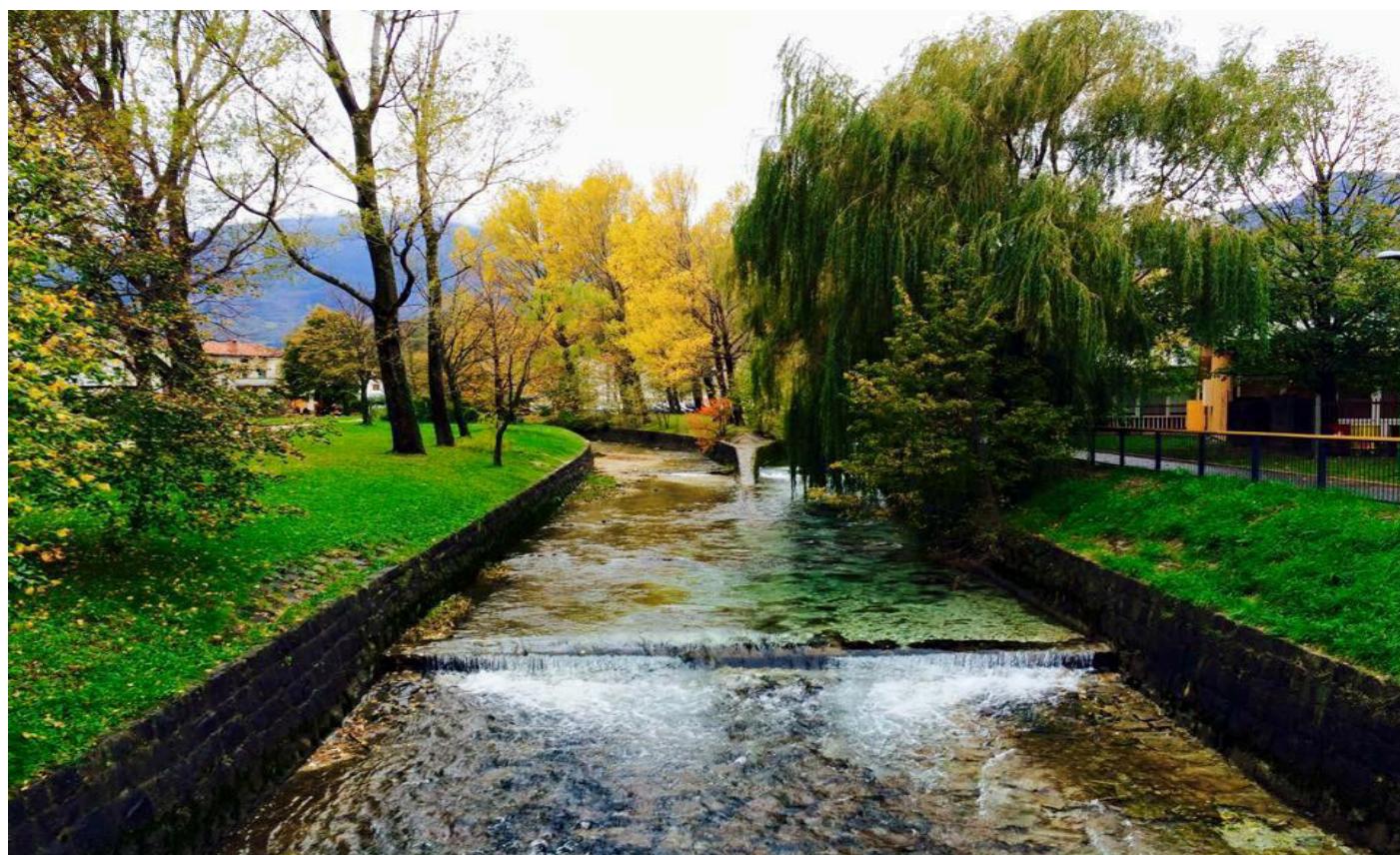

V kolikor vedoželjnosti in zanimanja pri dijakih ne morem spodbuditi z omenjenim, pa skušam, kot vsi naravoslovci naše šole (fizika, biologija in kemija), to doseči s projektom »Kovk«. Z dijaki 2. in 3. letnikov ustvarjam fiziko, biologijo in kemijo malo drugače, kar pravzaprav pomeni veliko zanimivih vaj in eksperimentov, izpeljanih v dveh oz. treh dneh, ob katerih ne ostane noben dijak ravnodušen. V veliko podporo mi je tudi sodelovanje z univerzo, kjer dijaki lahko na lastne oči vidijo uporabnost pridobljenih znanj.

Rezultati vsega omenjenega se kažejo na tekmovanjih iz fizike, na katera se pripravljamo do marca in potekajo za 1. letnike le na šolski ravni, za 2., 3. in 4. letnike pa na regijski, državni ali celo olimpijski ravni. Sodelujemo tudi z vsemi regijskimi šolami. Ob vsem tem lahko rečem le, da mi je v zadovoljstvo in ponos, ko vem, da je znanje fizike prišlo v prave roke.

Vitjan Juretič, prof. fizike

Vanesa Čuk, 4. č, Jesen

EKSPERIMENTALNICA NA KOVKU

Teden med petindvajsetim in tridesetim majem 2015 smo dijaki drugih letnikov programa Gimnazija preživeli v naravoslovнем duhu. Vsak razred je za dva dni z redno linijo avtobusov krenil na Kovk. Navdušeni in polni pričakovanja smo dejavnosti, ki so nas čakale, glasno komentirali že med vožnjo.

Ob prihodu nas je pričkal profesor in nam predal ključna hišna pravila ter krajiški opis programa. Takoj po namestitvi v sobah smo se razdelili v dve skupini in že začeli z vajami iz kemije. Prejeli smo tudi delovne liste, ki smo jih na koncu oddali. Največje zanimanje je požel eksperiment izdelovanja barvnih, »biserov« s pomočjo ognja. Pošteno pa smo se, »namučili« z reševanjem kemijskih reakcij, ampak z nekaj pomoči nam je vsem uspelo.

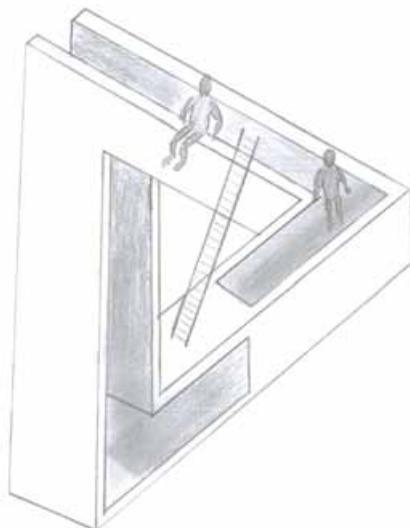
Po krajišem počitku in večerji je bila na urniku fizika. Svoje znanje o periodičnem gibanju, nihanju in toploti smo še dodatno nadgradili z dvema eksperimentoma. Dokazovali smo dejstvo, da je specifična toplota vode 4200 J/KgK , kasneje pa opazovali nihanje nitnega nihala. Svoje ugotovitve smo si zapisovali in jih ovrednotili z grafi. O morebitnih odstopanjih in napakah pa smo razmišljali v zaključkih naših poročil.

Sledil je nočni počitek, ki je bil na koncu nekoliko krajiš od pričakovanega. V sobah nas je bilo veliko in tako se obveznemu klepetu preprosto nismo mogli izogniti. Naslednji dan smo z zadnjo naravoslovno vedo, biologijo, pričeli ob 9.00. Po razlagi profesoric in prebiranju teorije smo se razdelili v manjše skupine. Še posebno mi je bila všeč vaja, v kateri smo najprej poiskali in nato opazovali senčne in sončne liste ter razmišljali o njihovi zgradbi in posledicah le-te. Skupaj smo oblikovali uvod, odgovorili na vprašanja in predstavili ugotovitve v obliki grafov, skic ter zaključka. Ob koncu je vsaka skupina svoje

delo in pridobljeno znanje predstavila tudi drugim dijakom. Po kosilu smo poskrbeli še za čistočo hiše, v kateri smo prenočili. Ker nam je bilo vreme na srečo naklonjeno, smo se lahko v Ajdovščino vrnili peš. Gibanje po svežem zraku in pogled na čudovito okolje sta nam vsem dobro dela.

Naravoslovna eksperimentalnica na Kovku mi je bila zelo všeč. Nekoliko drugačen, sproščen pouk kemije, fizike in biologije, je vse nas dijake še dodatno povezal. Odlično in brez težav smo sodelovali, delo smo si razdelili in si med seboj pomagali. Vse vaje smo izvedli in dokončali. Profesorji pa so naše delo pohvalili. V prihodnje si vsekakor želimo še več tovrstnega pouka, saj nas pridobivanje znanja na tak način še dodatno poveže in obogati.

Monika Marc, 3. b

Anja Bizalj, 4. č, Iluzija

ZMEŠJAVA JEZIKOV

Dan jezikov na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina

27. septembra obeležujemo svetovni dan jezikov. Ker zgodba o Babilonskem stolpu govori o nastanku jezikov, so se profesorji tujih jezikov na naši šoli odločili, da jo izberejo za povezujočo temo dogodka. Projektu sta se pridružili tudi slovenščina in likovna vzgoja.

Z aktivnostmi smo začeli že 25. septembra, saj so nam takrat učitelji prvič prebrali zgodbo v angleščini, francoščini, italijanščini, nemščini ter seveda slovenščini. Četudi je bila vsebina ista, smo dobili občutek, da se ta drugače razpleta ob vsakem branju. Naša naloga pa ni bila zgolj zbrano poslušati, temveč tudi sodelovati, saj smo morali iskati pravilne prevode posameznih besed in besednih zvez.

Delo se je nadaljevalo pri uri likovne umetnosti. Profesorica je zgolj omenila Babilonski stolp. Doma smo se morali o njem pozanimati, saj smo ga v naslednjih urah tudi sami izdelovali.

Izvedeli smo, da je bil Babilon antično mesto v Mezopotamiji, današnji Irak: Prvič je bilo pomenjeno v 24. stoletju pr. n. št. Takrat je bilo razmeroma nepomembno, dokler ni postalo glavno mesto Babilonije oz. Hamurabijevega cesarstva v 18. stoletju pr. n. št. Ležalo je ob reki Evfrat, znano pa je bilo predvsem po slavnih zgradbah z visečimi vrtovi in po Babilonskem stolpu.

Prebivalci Babilona so bili enaki ljudem danes; ves čas so se prepirali, se pritoževali nad vremenom, zakonskimi partnerji, tožili o zdravju in bližajoči se smrti. Jamranje je postajalo moteče. Zgodba pravi,

da je Bog nekaj časa opazoval to zmešnjavo, potem pa se je odločil, da posreduje. Ustvaril je različne jezike in narečja z namenom, da ljudi nauči kozjih molitvic. Šele tedaj so Babilonci spoznali, da ne razumejo drug drugega ter se razkropili na vse konce sveta. Prav ta dogodek naj bi povzročil raznolikost jezikov na Zemlji.

Ko smo se seznanili z zgodovinskomitskim ozadjem, smo dobili naloge: izdelati in aktualizirati Babilonski stolp. Vsak posameznik je moral iz žice narediti strukturo za stolp in ga nato v treh učnih urah dokončati. Naloga se nam je na začetku zdela dolgočasna. Sčasoma smo prišlo do spoznanja, da je tema pravzaprav poučna.

Dan jezikov je namenjen ozaveščanju o pomenu materinščine ter tujih jezikov. Morda smo prav zaradi izvedenih dejavnosti bolj ponosni na naš jezik. Zavedamo se, da njegov obstoj ni samoumeven. Zanj se moramo truditi.

Naučili smo se tudi skupinskega dela, saj smo pri urah likovne umetnosti morali veliko sodelovati.

Alen Bratina, Nika Kodelja, Špela Fadjiga, Elena Koradin, Erik Krečič, 1. b

POUK ZGODOVINE NEKOLIKO DRUGAČE

Tudi zgodovina je lahko zelo zanimiva. O tem se prepričajo dijaki vsako šolsko leto, ko se ure zgodovine povežejo s športno vzgojo in likovno umetnostjo, in sicer na temo antičnih olimpijskih iger. Tak način dela je za dijake zagotovo bolj zanimiv, saj jim omogoča pridobivanje večin nastopanja ter vživljanja v dogodke iz preteklosti. Tudi ta generacija gimnazijcev je zamisel o obnovitvi antičnih olimpijskih iger sprejela z navdušenjem in posledično veliko večjo aktivnostjo kot pri rednih urah pouka.

Dijaki so bili aktivni soustvarjalci medpredmetnega sodelovanja, zato so bili z vsebino učne ure seznanjeni nekaj tednov pred izvedbo. Velika večina priprav je potekala izven rednega pouka, sama izvedba, ki je trajala dve šolski uri, pa je bila zasnovana kot utrjevanje pridobljenega znanja o antičnih olimpijskih igrah s poudarkom na aktivni izvedbi teh.

Metka Kolenc, prof. zgodovine

Staša Deranja, 4. č, Jesen

VRNITEV V ANTIČNE ČASE

Dijaki prvih letnikov gimnazije in predšolske vzgoje smo v četrtek, 11. 6. 2015, oživelji slavnostne antične olimpijske igre. Dekleta smo si iz belih rjuh ustvarile grško tuniko, pravi antični videz pa smo pridobile s trakom v laseh, zlatimi zapestnicami in sandali. Fantje so se oblekli športno, saj so morali v čast bogovom tekmovati v različnih atletskih disciplinah.

Sodelujoči smo se zbrali na igrišču, kjer je bilo polno gledalcev iz ostalih razredov. Bogovom Olimpa smo pripravili slavnosti nagovor, v katerem smo jih pozdravili in jih prosili za pravično sojenje. Tekmovalci so bili predstavljeni z latinskimi imeni, ki so si jih dodelili že pred tem. Tekmovanje se je pričelo s prižigom ognja in se nadaljevalo z različnimi disciplinami: s tekom, skokom v daljino, z metom rakete in krogle ter s štafeto. Fantje so pokazali vztrajnost in odlično pripravljenost. V vsaki disciplini smo bili priča zanimivim bojem. Vsi prvonagrajenci so dobili venčke, ki smo jih dekleta pripravile med tekmovanjem.

Obnovitev olimpijskih iger je bila za vse velik izviv. Na zanimiv način smo se naučili poglavja iz antične zgodovine, dekleta smo si s pomočjo posnetkov na spletu naredile obleke, fantje pa so vadili različne discipline. Dijaki smo si na ta način lažje predstavljali svet grške zgodovine. S pomočjo profesorjev, ki so bili pobudniki in voditelji dogodka, je bila olimpijada odlično izpeljana. Tako sem kljub žgočemu soncu uživala.

Maja Rejc, 2. a

S ČAROBNO KNJIGO PO VRTCIH PRIMORSKE IN ŠIRŠE OKOLICE

*Prijatelj je nekdo,
 ki zaupaš mu lahko,
 z njim se smeješ, se igraš
 in ves širni svet spoznaš*

Tako se glasi del pesmi, ki smo jo napisali dijaki 4. e za igrico Čarobna knjiga, s katero smo nastopali po vrtcih.

Že v prejšnjem šolskem letu smo morali pri predmetu Jezikovno izražanje otrok napisati štiri scenarije za igrice, namenjene otrokom v vrtcih. Kasneje je prof. slovenščine vse te scenarije prebrala in pregledala. Med njimi je izbrala scenarij, ki govori o deklici Maji in njenem popotovanju v različne kraje s pomočjo Čarobne knjige. Na tem potovanju spozna tri prijatelje, ki ji ob slovesu podarijo darilo. Zaradi teh

daril se ji izpolni srčna želja, da njen dedek ozdravi. Na začetku odpotuje v puščavo, kjer spozna prineso Nifreto. Ta ji v spomin podari zlato zapestnico. Nato se odpravi k Indijancem, kjer spozna Pokahontas, ki ji ob slovesu da perjanico. Nazadnje pa obišče še Eskime, kjer ji prijetni deček Akim v spomin podari toplo kapo iz kože severnega medveda.

Ko smo pri predmetu Ustvarjalno izražanje otrok končali s popravki scenarija, smo morali po skupinah napisati še po tri pesmi. Tudi te je pregledala profesorica slovenščine ter jih smiselno združila. Dobili smo tri končne pesmi, ki smo jih morali še uglasbiti. Profesorice instrumentov so pregledale vse melodične zapise in med njimi izbrale tri najboljše. Pri likovnem pouku pa smo ustvarjali scene in kostume. Pri tem je bilo potrebno združiti veliko idej, mnenj in poskusov, da so nastale zares zanimive stvaritve.

Po večmesečnem delu je igrica dobila dokončno obliko, razdelili smo si vloge in pričele so se vaje. Velikokrat se je zgodilo, da je bil nekdo odsoten, ni znal svojega besedila ali pa se preprosto ni mogel zbrati. Vendar smo tako na vajah kot pri igranju po vrtcih svoje delo vzeli resno, obenem pa smo se tudi zabavali. Preden smo odšli v vrtce, smo nekajkrat nastopili tudi pred nižjimi letniki, kar pa ni bilo tako enostavno, saj je igra namenjena predšolskim otrokom.

Ko se spomnim prvega nastopa, mi je prijetno, ker vem, da smo igrico dobro odigrale in da so bili otroci, kljub temu da so bili starejši, zadovoljni. Nastopali smo v šestih vrtcih in menim, da je bila to za nas, bodoče vzgojitelje, zelo pozitivna izkušnja.

Nekateri smo tako premagali strah pred nastopanjem in se še dodatno izpopolnili na tem področju. Najlepše spomine imam iz vrtca v bližini Ajdovščine, kjer so nas otroci zelo lepo sprejeli že ob samem prihodu. Med predstavo so pozorno poslušali, tako prva kot druga starostna skupina. Tudi sodelovali so, ko smo peli

pesmice. Na koncu so tudi sami zapeli nekaj pesmi. Vzgojiteljice so bile navdušene nad našo predstavo. Prosile so za kopijo pesmic in celotnega besedila igre, z namenom da zgodbo še kdaj obnovijo.

Naša skupina je imela priložnost nastopati tudi v šoli, ko je otroke profesorjev obiskal Dedek Mraz. Tako smo našo igro predstavili tudi nekaterim profesorjem.

V celotno igro je bilo vloženega veliko truda, časa, prilaganja in idej. Nekatere so te igrice še dodatno povezale. Zagotovo so bile pozitivna izkušnja. Spoznali smo, koliko truda je potrebnega, da pripraviš vse za nastop. Naš razred je za vse potreboval približno štiri mesece.

Tako kot imajo te igrice pozitivno plat, imajo tudi negativno. Menim, da bi bilo bolje, če bi nastopali po vrtcih v tretjem letniku, saj imamo v četrtem že tako veliko dela s pripravami na maturo.

Valentina Dimic, 4. e

BOŽIČNO-NOVOLETNA PRIREDITEV

Letos sem ponovno sodelovala na eni izmed prireditev, ki se dogajajo na naši šoli. Tokrat je bila to božično-novoletna prireditev, na kateri sem imela vlogo enega od povezovalcev programa.

Prireditev je otvoril pevski duet ob spremljavi šolskega orkestra. Temu je sledila predstavitev praktičnega usposabljanja dijakov predšolske vzgoje v tujini. Ob slikah ter glasbi nemške, madžarske in italijanske ljudske pesmi smo se preselili v kraje, kjer so naši dijaki »službovali«. Na koncu venčka tujih ljudskih smo se s pesmijo vrnili v Slovenijo ter obudili spomine na 25. obletnico plebiscita o samostojnosti Slovenije.

Drugi del prireditve se je pričel v znamenju božično-novoletnih igrlic, ki smo jih sestavili dijaki in dijakinje 4. letnika predšolske vzgoje. Za tem smo si ogledali film 4. b, za katerega so avtorji prejeli nagrado. Film govori o enakopravnosti in povezanosti njihovega razreda. Na vrsto je prišel ravnatelj Andrej Rutar, ki nas je v izčrpnem govoru, polnemu optimističnih besed, povabil k dobrodelnosti in nam zaželel obilo dobrega v prihajajočem letu.

Sledilo je presenečenje, ki so ga pripravile profesorice glasbe. Vse do generalke celo sodelujoči nismo vedeli, kaj se jim podi po glavah. Klavir so pomaknile na sredino in nato postopoma, druga za drugo, prihajale na oder in že smo prisluhnili osemročni skladbi, ki so jo popestrili humorni dramski vložki profesoric. Zbor se je pridružil s pesmijo *Sneg je tu* in s tem se je predstava zaključila.

Proslava je imela dve ponovitvi in lahko rečem, da so bile vse tri izvedbe zelo lepe, vsaka nekaj posebnega. Pohvalila bi vse nastopajoče in snovalce te prireditve. V čast mi je bilo, da sem bila del tako lepega dogodka.

Maša Arčon, 4. č

MATURANTSKA PARADA

Trenutek, ko tretješolci postanemo
glavni na šoli

Letošnje četrtošolce, maturante generacije 2015/16, le še nekaj tednov loči od maturantskega plesa, nič kaj dosti več časa ni do prvih maturitetnih preizkusov ... in kot bi mignil bomo na ajdovskem placu pred širšo javnostjo zaplesali četvorko. Na tem zadnjem plesu bomo od tretješolcev terjali zaprisego, da bodo sledili našemu zgledu in bili zgledni pilonovci. Spomin na lanski dogodek, ko sta nam bila zaupana ključ in duda, je še vedno živ – kot bi ne preteklo že skoraj leto. Takole so nas takrat nagovorili naši predhodniki.

Nagovor četrtošolcem ostalim srednješolcem, profesorjem, županu in mimoidočim

Spoštovani profesorji in dijaki srednje šole Veno Pilon Ajdovščina, v. d. ravnatelja – prof. Andrej Rutar, gospod župan Tadej Beočanin in vsi drugi, ki ste se danes zbrali tukaj z nami. Tu smo, da se skupaj poveselimo ob pomembni prelomnici v življenju nas maturantov, ki se z današnjim dnem poslavljamo od šolskih klopi. Čutimo, da zaključujemo enega najlepših poglavij v svojem življenju in danes je marsikdo izmed nas pomislil, da je res minilo prehitro. A kljub temu se za nas začenja novo poglavje, napisali bomo novo zgodbo in ker je to treba proslaviti, bomo iz starega v novo poglavje prešli na najboljši možni način – s plesom.

Za nami so štiri nepozabna leta. V njih je seveda prišlo do padcev, a še več je bilo vzponov. Prvi šolski dan leta 2011 smo v šolo prikorakali nekoliko prestrašeni in predvsem radovedni, kaj nas kot novopečene dijake čaka. Od prvega dne naprej so se že pričela plesti prijateljstva ter spoštljiv, naklonjen odnos med nami in učitelji. Pričeli smo se seznanjati z dijaškim življenjem ter vedno večjo odgovornostjo in s trdim delom, ki ga to življenje prinaša. Nekje med šolskim delom, sodelovanjem z ljudmi okoli sebe ter soočanjem z odgovornostjo pa smo iz prestrašenih fazanov zrasli v odločne četrtošolce. Tako danes stojimo tu pred vami kot maturantje, pripravljeni stopiti izven zidov srednje šole in se podati naprej, svojim ciljem naproti.

Ta štiri leta našega srednješolskega izobraževanja je Ajdovščina predstavljala dom večini dijakov, ki v občini bivajo, ter drugi dom tistim dijakom, ki so bivali v dijaškem domu. Predstavljala nam je idealno okolje, saj nam je nudila in nam še vedno nudi vse potrebno, da razvijemo ter uporabimo svoje potenciale in od tu, če le želimo, pridemo

kamorkoli želimo. Ne glede na to, kje končamo, pa se bomo seveda vedno radi vračali v Ajdovščino, domov. Ko govorimo o občini, pa se ji moramo tudi iskreno zahvalit za pomoč pri financiranju našega maturantskega plesa. Tako gre tudi občini zahvala za ta nepozaben dogodek, ki si ga bomo gotovo vsi zapomnili kot enega najlepših dogodkov v preteklih štirih letih.

Velika zahvala pa gre seveda tudi vsem učiteljem za vaše delo z nami in predvsem vašo potrpežljivost. Skozi leta nam je bilo treba namreč marsikdaj pristriči krila, nas odvrniti od neumnosti in nas spodbuditi k delu. Ob tem pa ste hkrati tudi dajali vse od sebe, da ste nas polnili z dragocenim znanjem, četudi mi tega žal nismo vedno znali ceniti, ker se v naših letih pač zdi vse bolj vznemirljivo kot šolska snov. Zdaj, ob koncu, pa smo za vsa vaša prizadevanja hvaležni in upamo, da nam ne zamerite naših muh in radoživosti, ki je včasih presegla meje. Vse, česar ste nas naučili, vse dobromamerne kritike in vse napotke za naprej bomo odnesli s seboj in zato je vaš prispevek k naši srednješolski izkušnji neprecenljiv.

Tudi generacijam, ki za nami ostajate na šoli, polagamo na srce, da cenite in vpijate vse, kar vam učitelji ponujajo, saj znanja ni nikoli preveč in je v veliki meri le od vas odvisno, koliko boste odnesli iz srednje šole. Trudite se tudi za čim boljše medsebojne odnose tako med vami in profesorji kot tudi med sošolci. Predvsem pa v teh štirih letih poskrbite za primerno količino dela na eni strani ter ustvarjanja nepozabnih spominov na drugi strani. Tako boste namreč, ko pride vaš čas, stali tukaj na našem mestu in s šole odhajali polni znanja, pozitivnih občutkov in neprecenljivih spominov.

Četrtošolci generacije 2011 - 2015

NOVINCI NA ŠOLI

Sprejem nove generacije dijakov prvošolcev se je iz skromne pozornosti, ki smo jo bili prvič pred 4 leti deležni prav mi, prelevil v pomemben dogodek, s katerim je zaživel celotna šola. Zanj sta značilna predvsem kulturnen in človeku dostenjen pristop, prav to ga postavlja med redke izjeme v slovenskem prostoru.

Da pa je dogodek uspel, so se priprave nanj začele že sredi preteklega šolskega leta. Generacije pred nami so se domislile že raznovrstnih aktivnosti in spominkov, ki so jih podarile novincem v spomin. Kaj lahko torej mi storimo? Naloga ni bila tako zelo enostavna. A v nečem smo si bili enotni. Že leli smo biti izvirni.

Po premišljevanju, usklajevanju ter dogovarjanju smo se končno domislili, da bi bilo morda novo generacijo najbolje opremiti prav s paketom prve pomoči. Približno tako kot se vsak nov avto in novopečenega voznika. Naš paket Prve pomoči je bil za razliko od vsem poznanega predvsem humoren in šaljiv, vseboval pa je tudi marsikatero prikrito resnico o življenju in delovanju naše šole.

PRVA POMOČ FAZANOM

NAVODILO ZA UPORABO - Paket prve pomoči za fazane

Pred uporabo natančno preberite navodilo. O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte s četrtošolci ali razrednikom. Paket prve pomoči vsebuje:

- navodila za uporabo,
- broško,
- kemični svinčnik,
- plonk listke,
- blopec,
- mafin,
- misel.

1. KAJ JE PAKET PRVE POMOČI IN ZA KAJ SE UPORABLJA

Paket prve pomoči je darilo četrtošolcev fazanom generacije 2015.

Uporablja se za lajšanje:

- lenobe,
- prepolne glave,
- oslabljenega imunskega sistema,
- pomanjkanja spanca,
- pomanjkanja spomina.

2. NAVODILA ZA UPORABO POSAMEZNIH VSEBIN

BROŠKA

Ker vas ne poznamo, vam podarjam broško, s katero vas bomo lahko prepoznali na hodnikih. Nosit jo morate prvi mesec pouka na levi strani oprsja, 10 cm pod ključnico, na razdalji $d = \log 2^{1997} + \sin 2000$. Točko, ki jo dobriš, premakni za vektor $\vec{a} = (2, -5)$ in prezrcali čez umbilicus (poppek).

KEMIK

Kemik je edino pisalo, ki bo z vami dočakalo maturo, saj boste nalinivo pero do takrat že polomili ali izgubili. Vseeno imejte s seboj vsaj še en kemik, saj bo v razredu vedno vsaj en sošolec, ki bo brez pisala (ali celo brez zvezkov).

Pri matematiki boste poleg tega potrebovali tudi svinčnik, čeprav bodo profesorji, ko bodo spoznali, da vam ni več pomoči, tudi skice s kemiki tolerirali.

PLONK LISTKI

Plonk je listek papirja z besedilom, ki se vam ga prejšnji dan ni dalо naučiti na pamet ali pa ste ga prvič zagledali, ko ste pri Stankotu natisnili, kar vam je sošolec poslal.

Odmerki zdravila:

- Učenci z odličnim uspehom: 1 plonk na šolsko leto.
  - Učenci s prav dobrim uspehom: 1 plonk na konferenco.
  - Učenci z dobrim uspehom: 1 plonk na mesec.
  - Učenci z zadostnim uspehom: 1 plonk na test.
  - Učenci z nezadostnim uspehom: presedi se zraven odličnjaka, ker ti – iz izkušenj – plonki ne pomagajo.
- V stresnih obdobjih lahko uporabiš največ 2 plonka na test, drugače lahko pride do stranskih učinkov (glej stranske učinke).

BLOKEC

Blokec je skupina listkov, ki so vsestransko uporabni. Lahko so predstojnja plonkov ali pa vaši edini zapiski, zelo pa so priročni tudi za pisanje ljubezenskih pisem posebni osebi.

MAFIN

Mafin je vir energije v poznih nočnih in utranjih urah učenja. Prvo energijo vam vlijemo mi, za nadaljnjo pa morate poskrbeti sami.

MISEL

Misel vam podarjam iz srca in upamo, da vam bo všeč, saj so to naše najgloblje filozofske misli. Naj vam popestrijo 1. šolski dan. Ohranjajte jih za naslednje generacije, saj se bo le tako naše poslanstvo prenašalo iz roda v rod.

3. STRANSKI UČINKI IN OPORIZILA

BROŠKA

V primeru, da broške ne nosiš, jo izgubiš ali uničiš, sledijo sankcije, kot na primer:

- nakupovanje hrane za četrtošolce med odmorm,
- nošenje torbe četrtošolkom ali masiranje četrtošolcev,
- druge sankcije po presoji četrtošolcev.

V primeru nespoštevanja prvih dveh sankcij sledijo hujše:

- sprehod skozi 9 krogov Dantjevega pekla,
- hoja po žerjavici,
- glijotina.

Upamo, da nam le-teh ne bo treba uporabiti.

KEMIK

V primeru izgube kemika se pojavljajo naslednji stranski učinki:

Ne moreš pisati testa, zato si neocenjen. V šolo moraš zato priti tudi julija in ker še vedno nimaš kemika tudi avgusta. Lahko se pojaviš tu tudi septembra, a zagotovo izpita ne boš naredil, ker kot smo že ugotovili, nimaš kemika. Najbolje, da se ponovno vpisesh v 1. letnik in upaš, da bodo prihodnji 4. letniki dovolj prijazni, da ti podarijo še en kemik.

Alternativni ukrep: Lahko vam posodimo kemika, da nam napišete interpretativni esej na temo »Kok se četrtošolci fajn«. V primeru, da nam bo esej všeč, lahko kemik obdržite.

PLONK LISTKI

V primeru prekoračitve maksimalnega odmerka se lahko pojavijo stranski učinki:

- negativna ocena,
- odvzem plonka in/ali testa,
- brezplačen obisk ravnatelja (vprašajte ga kaj o astronomiji),
- slab ugled za naslednja 4 leta,
- slovo od mature.

V primeru plonkanja pri določenih profesorjih se zgoraj navedeni stranski učinki ne pojavljajo. Pri ostalih 3 zdravilnih učinkovinah se stranski učinki ne pojavljajo.

4. DODATNE INFORMACIJE

Izdelovalci: Četrtošolci in kolektiv SŠ Veno Pilon Ajdovščina

Uvozniški: SŠ Veno Pilon Ajdovščina

Prejemnik: Fazani generacije 2015

Uporabno najmanj do: junij 2019

Tako, dragi fazančki! To so naša darila vam.
Upamo, da ste si navodila za uporabo natančno prebrali in dobro zapomnili.
Upamo tudi, da smo vam vsaj malo polepšali 1. šolski dan in vas nismo preveč prestrašili. Vzemite ta navodila kot zakon, ki ga morate spoštovati.
Ne obnašajte se, kot da ste glavni, ampak spoštujte tudi druge dijake (mlajše in starejše) ter zaposlene na tej šoli.
Uživajte v naslednjih štirih letih, doživite veliko veselih dni skupaj z novimi sošolci, ki bodo kmalu postali tudi vaši prijatelji.
Želimo vam uspešno učenje, dobre ocene in čim manj konfliktov.
Ob tem pa ne pozabite na prijatelje, zabavo in sprostitev.
Vedno imejte v mislih, da ste cvet ajdovske inteligence in to povejte tudi naslednjim generacijam.

UŽIVAJTE!

Četrtošolci

MATURANTSKA EKSURZIJA V GRČIJO

Prepričana sem, da marsikdo ve, da ajdovska srednja šola vsako leto organizira maturantsko ekskurzijo v Grčijo za dijake tretjega letnika. Večina dijakov jo pričakuje že od začetka šolanja, prav mi pa smo jo dočakali letošnje poletje. Nanjo smo se pripravljali že med letom. Da bi staršem olajšali stroške, smo tako zbirali tudi denar. Večkrat smo se s starši, vodjo ekskurzije in spremjevalci sestali na sestankih. Pogovarjali smo se o programu, poteku in ne nazadnje o pravilih vedenja na poti. Tako pripravljeni smo po uspešnem zaključku tretjega letnika vsi nestrpno pričakovali četrtni julij, dan našega odhoda.

Posebno zame je bil dan odhoda poseben dan. Ob štirih zjutraj sem na avtobus stopila polnoletna. Na pustolovščino se nas je podalo 64 diakov, pet spremjevalcev, dva vodiča ter animatorka agencije Palma.

Še pred vkrcanjem na udobno ladjo v Anconi smo se ustavili v državici San Marino. Prvi večer je bil namenjen skupnemu druženju in zabavi na ladji. Po dolgi nočni plovbi smo pristali v Igoumenitsi in se po severni Grčiji odpeljali do Meteore. Tam nas je vse prevzela posebna lepota srednjeveških samostanov, ki mogočno kraljujejo na vrhovih gladkih skal iz peščenjaka. Proti večeru smo se namestili v nekoč preroškem, Apolonovem mestu Delfi. Po dolgi poti in napornem dnevnu smo si zaslužili tradicionalno grško

večerjo v eni izmed tavern. Naslednje jutro smo si ogledali ruševine antičnega delfskega preročišča in upali na blage oraklje pitij. Za tem nas je pot vodila proti Atenam, kjer nismo izpustili niti ene izmed najpomembnejših atenskih znamenitosti, kot so: olimpijski stadion, predsedniška palača, Hadrijanova vrata, nacionalna knjižnica, akademija in Akropol z muzejem ... Zgodovinske znamenitosti niso nikogar od dijakov pustile ravnodušnega. Vzpodbudile so nas k razmišljjanju o začetkih naše kulture in neizmerni ustvarjalnosti ljudi v antiki. Zvečer smo se udeležili grškega večera. Folklorna skupina nam je zaplesala nekaj tradicionalnih grških plesov in tudi nas naučila enega iz med njih – sirtaki.

Četrti dan smo nadaljevali vožnjo proti Korintskemu prekopu, v Epidaurosu občudovali staro gledališče, kjer se še danes uprizarjajo grške komedije in tragedije, ter ogled zaključili v Mikenah, zibelki evropske civilizacijeter starega Korinta. Po treh dneh napornih in izpolnjujočih ogledov vseh naštetih znamenitosti smo kljub temu polni energije in pričakovanj prispeli na otok Zakintos, našo končno destinacijo.

Otok zabave, pesmi, mladosti, dolgih peščenih plaž, zaljubljenih pogledov smo v celoti doživelji. Poleg zabave smo se peti dan udeležili izleta z ladjo, kopali smo se v kristalno čistem morju in ležali na rajskeh plažah. Po treh dneh polnih adrenalina smo se sedmi dan ponovno vkrcali na ladjo proti domu.

Kljud utrujenosti smo se osmi dan našega potovanja v Ajdovščino vrnili polni energije, novih spoznanj, nepozabnih doživetij in navdušenja. Lahko bomo nadaljevali zgodbo o grški zgodovini, komedijah in tragedijah, ki se pripoveduje med dijaki iz generacije v generacijo in verjamem, da je ni še konec. Upam, da se je vsakoletna ekskurzija v Grčijo prav vsem dobro vtišnila v spomin in NAM, bodočim maturantom, dala dodatnega zagona za novo, še kako pomembno šolsko leto.

Rahela Tratnik, 4. b

Mi2 – PILONOVCI NA ROCK KONCERTU

Praznični december se je za gimnazisce drugošolce Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina začel z udeležbo na koncertu Mi2. Odziv je bil pričakovani, saj gre za novost. Ponavadi se v okviru šolskih dejavnosti ne obiskuje rock koncertov. Vesela sem, da smo prekinili navado, saj smo v četrtek, 3. 12. 2015, prisluhnili znani, kvalitetni slovenski skupini, ki je praznovala dvajset let obstoja.

»Onadva« zato nista ostala sama, temveč se jima je pridružilo še približno 6500 ljudi. Skupaj smo v hali

Tivoli ustvarili izjemno vzdušje in se prepustili glasbi. Program je začel primorski »bend« Zmelkoow. Gledalci smo uživali, vendar je bilo čutiti, da njihovih avtorskih »komadov« večina ne pozna.

Toliko bolj smo se razživeli, ko je na veliki oder prišel prvi član skupine Mi2. Sledile so pesmi, ki so se izmenjevale po živahnosti in tako vzdrževale primeren dogajalni ritem.

Najbolj zanimiva mi je bila pesem *Sladka kot med*. Po naslovu bi sklepali, da govori o dekletu, Tone Kregar - pevec skupine, pa nam je povedal, da govori o mladosti in o kraju, kjer je preživel svoje otroštvo. Ozračje se je umirilo, prižgali so se vžigalniki in mobilniki ter prispevali k vzdušju v dvorani.

Mogoče je bil koncert rahlo predolg, saj je pozornost pričela popuščati. Konec pa je bil vseeno fenomenalen. Zaključek nikogar ni pustil ravnodušnega. Kot se po koncertu spodobi z raskavim glasom in utrujenimi nogami čakamo leto 2025, ko bo ponovna obletnica nastanka skupine. Najverjetneje pa se takrat koncerta ne bomo udeležili pod okriljem šole. :)

Julia Štrancar, 2. b

MOBILNOST ERASMUS+ V PROJEKTU DIJAKI PRAKTIKANTI V MEDNARODNIH VRTCIH

Srednja šola Veno Pilon Ajdovščina se je kot prva in ena redkih slovenskih šol s programom SSI – predšolska vzgoja prijavila v program Erasmus+, ki izvaja tudi praktično usposabljanje in izobraževanje dijakov po Evropi. Program predšolske vzgoje predvideva, da dijaki v štirih letih šolanja opravijo deset tednov praktičnega usposabljanja. Običajno ga opravlajo v vrtcih v bližini svojega doma.

Po uspešni prijavi v programu Erasmus+ je jeseni 2015 napočil čas, ko smo projekt Dijaki praktikanti v mednarodnih vrtcih tudi izvedli. Dve skupini sta med 17. in 31. oktobrom opravljale prakso v Budimpešti in na Dunaju, z eno skupino pa smo mobilnost izvedli v Milanu med 7. in 21. novembrom.

V vsaki skupini je bilo 12 dijakov, ki so dvotedensko praktično usposabljanje opravljali v več različnih vrtcih, v katerih sporazumevanje poteka v angleškem jeziku. Njihov delovni urnik je bil različen, pretežno pa so začenjali ob 9. uri in zaključili ob 17. uri.

Večere med tednom in dneve ob vikendih smo izkoristili za ogled mestnih lepot in znamenitosti, pa tudi za pohajkovanje, saj smo imeli na razpolago dvotedensko vozovnico za ves javni prevoz po mestu.

Erasmus+ dotacija je vsakemu dijaku krila stroške potovanja, bivanja, prehrane in kulturnega programa v tujini. Opravljena praksa v tujini je dijakom šteta med opravljeno praktično usposabljanje z delom pri delodajalcu, kar je del obveznosti njihovega izobraževanja po programu predšolska vzgoja.

... v Budimpešti ...

Bila sem učiteljica spremiščevalka skupini dijakinj v Budimpešti, za kar sem hvaležna vodstvu šole, ki mi je omogočilo dvotedensko delo in življenje z dijakinjami v velikem in tujem mestu. Veliko pozornosti sem namenila gradnji timskega duha, medsebojni pomoči v skupini, kar je to življenjsko izkušnjo zagotovo vtisnilo v spomin vseh udeleženk.

Dekleta so se zavedala, da niso na počitnicah, pač pa jim je omogočena izjemna priložnost okusiti delo v tujini ter preizkusiti, kako je, če si dalj časa od doma. Delodajalec v budimpeštanskem vrtcu je nekaterim praktikantkam ponudil tudi možnost zaposlitve za daljši čas, ko končajo srednješolsko šolanje. Budimpešto so spoznale kot mesto širokih možnosti življenja, dela in uživanja. Pravijo, da se bodo v mesto še vrnile ali pa vsaj navdušile ostale, da sodelujejo v takih oblikah opravljanja prakse v tujini. Ponosne so na svojo izkušnjo, kar dokazujejo tudi s prejetim Europass certifikatom o opravljeni praksi v tujini.

Karmen Lemut, mag. org.

Dnevnik življenja v Budimpešti

Sobota, 17. 10. 2015

Pišem iz postelje, tukaj, v Budimpešti. Pot do sem je bila zelo dolga in naporna. Prispeli smo šele v večernih urah. Namestili smo se v hostlu. Po opravljenih obveznostih nas je profesorica odpeljala na večerjo. Dočakali smo jo lačni in premraženi. Želja po počitku je naraščala in komaj sem čakala posteljo. Že na poti sem razmišljala o naslednjem dnevu.

Nedelja, 18. 10. 2015

Sedim na stopnicah pred veličastno baziliko sv. Štefana in jo opazujem. Menda so jo gradili petdeset let. Zunanost je prekrasna. Komaj čakam, da vidim še notranjost. Ko se vrnemo, bom nadaljevala s pisanjem.

Notranjost je fascinantna. Veliko zlata, tla so mozaična, iz marmorja, kupole so poslikane, okna iz vitražnih stekel. Ampak mudi se, moramo dalje.

Sem v hostlu, v svoji postelji, in spet pišem. Trg junakov me je navdušil s svojo veličino. Sredi trga je šestintrideset metrov visok steber s kipom nadangela Gabriela. Ob vznožju stebra so kipi pomembnih madžarskih kraljev, knezov in borcev za svobodo.

Budimpešta me je že prvi dan prevzela s svojo lepoto.

Ponedeljek, 19. 10. 2015

Ojla, danes je bil pa kar naporen dan. Prvič v vrtcu, na delovnem mestu. Zjutraj, ko se nisem še prav prebudila, mi je bilo vse nekam čudno, ampak prav kmalu sem dojela – Budimpešata, ponedeljek, vrtec.

Do vrtca smo se vozili kar nekaj časa. Najprej z metrojem, nato s tramvajem in na koncu še z avtobusom. Sprejeli so nas lepo, vendar z neko distanco, da smo se počutile kar malo odveč. Po formalnem sprejemu so nam razkazali vrtec. Hiša, ki so jo preuredili v vrtec, ima veliko igrišče, opremljeno z igrali, notranji bazen in telovadnico. To je v spodnjih prostorih. V zgornjih pa so skupine, kuhinja in osebni prostori. V vrtcu imajo pet skupin. Same smo se lahko odločile, v kateri skupini bomo. Jaz sem v skupini otrok od 4. do 5. leta starosti. Zelo sem se trudila, da bi čim prej vzpostavila stik in to mi je tudi uspelo. Kljub utrujenosti sem zadovoljna.

Torek, 20. 10. 2015

Za današnji dan so imeli v vrtcu dogovorjeno predstavo za stare starše. Cel dan je bil namenjen pripravi in organizaciji tega dogodka. Zjutraj smo odšli na običajen sprehod z otroki, potem pa izdelovali darila za stare starše. Po kosilu in počitku je sledilo preoblačenje in urejanje otrok za nastop. Uživali so in se smejali. Deklicam sem delala frizure in vzgojiteljicam pomagala pri preoblačenju dečkov.

V takem vzdušju se je dan tudi iztekel. Bilo je lepo.

Petak, 23. 10. 2015

Prosti dan. Dobro, da ima Madžarska danes praznik, mi pa prost dan. Ogledali smo si hišo terorja. Groza, ne maram zločinov, ne maram krvi.

Vtis je popravila stavba parlamenta. Mogočna in veličastna. Žal zaradi prevelike mase ljudi nismo odšli v notranjost. S pomočjo ladjice smo si ogledali le njeni zunanjosti. Tudi na živalski vrt nismo pozabili.

Sobota, 24. 10. 2015

Obiskali smo na tržnico, bogato z vsem, ampak res z vsem. Name je naredila velik vtis. Kupila sem kar nekaj stvari za domov, tako da bodo tudi domači vsaj malo začutili Budimpešto.

Zelo blizu cerkve svetega Matjaža smo si ogledali še ribiško palačo.

Margaretin otok smo prekolesarili na posebnih kolesih, se smejali in uživali ob lepih pogledih na naravo.

Nedelja, 25. 10. 2015

Kavica, tortica, prost dopoldan.

Popoldan pa ogled opere. Razkazala in predstavila nam jo je angleška vodička. Kaj tako veličastnega, razen na televiziji, še nisem videla. Predstavljam si, kako sedim vsa nališpana v loži in z daljnogledom gledam nastopajoče. Zdrami me vodičkina razlaga, da je opera že od otvoritve naprej center madžarskega glasbenega življenja ...

Spet en fantastičen dan.

Ponedeljek, 26. 10. 2015

Ravnokar sem se zbudila in komaj čakam, da vidim otroke. Več bom zapisala v petek.

Petek, 30. 10. 2015

Cel teden smo delali po ustaljenem redu vrtca. Igrali smo se s kockami, barvali, risali, plesali, rezali okraske in še in še.

Sicer so v tem vrtcu otroci iz premožnejših družin, kar sem opazila že po oblačilih in razvajenosti. Vzgojiteljice jim zelo popuščajo. Pri vodenih dejavnostih nekateri sploh ne sodelujejo. Svoj cilj dosežejo z »ne« ali z jokom. To se mi ne zdi dobro, vsaj dolgoročno ne.

Z vzgojiteljico sem se zelo zblížala. Bolj ko se je bližal čas našega odhoda, tesneje mi je bilo pri srcu. Tudi na otroke sem se zelo navezala, kljub razvajenosti so ljubki in prisrčni.

Danes smo pekli piškote, pri čemer smo vsi sodelovali, saj so to bili »piškoti za slovo«. Posloviti se je bilo težko, a hkrati lepo in prisrčno. Videti je bilo, da so se tudi otroci in vzgojiteljica navezali na nas.

In še za konec: Doživeli smo veliko lepega, se veliko naučili in pridobili veliko izkušenj. Za vse to bi se rada zahvalila profesorici Lemut. Svojo nalogu je predano opravila, predvsem pa nad nami bdela kot prava mama.

Kristi Trošt, 3. d

... na Dunaju ...

Vlogo spremiševalke dijakov pri opravljanju mednarodne prakse na Dunaju sem z veseljem sprejela, saj je bil Dunaj šest let moj dom in vanj se vedno znova rada vračam. Poleg osnovnih zadolžitev, kot je skrb za varnost in dobro počutje, sem želela, da bi dijaki spoznali mesto, njegove znamenitosti, zgodovino, kulturo ter življenje v današnjem času. Dvotedensko skupno bivanje nam je omogočalo tudi razvijanje socialnih odnosov in občutka za življenje v skupnosti, sama pa sem od bliže spoznala naše dijake, njihove navade, obnašanje, razmišljjanje ... Prioritetna naloga dijakov pa je seveda bila opravljanje prakse v vrtcih.

"Like Sound of Music"
Schönbrunn

Dijaki so bili razporejeni na delo v tri različne privatne vrtce na Dunaju. Vsak dijak je imel svojo mentorico, ki ga je usmerjala in mu dajala napotke pri delu.

Pogovorni jezik naj bi bila angleščina, izkazalo pa se je, da nekatere mentorice v enem izmed vrtcev ne znajo angleško. Spoznanje je bilo negativno presenečenje, saj se je bilo sporazumevati praktično nemogoče. Delo je bilo zato v nadaljnjih dneh omejeno le na opazovanje, posnemanje, spremiščanje ... Preostali dijaki so bili s svojimi skupinami in mentoricami večinoma zelo zadovoljni. Bili so celo v angleških skupinah, kjer imajo vzgojiteljice, katerih materin jezik je angleščina. Na ta način se otroci srečujejo s pravo izgovorjavo jezika že v najnežnejših letih.

Kot so naši dijaki lahko ugotovili, se dunajski vrtci v nekaterih stvareh le razlikujejo od naših. Otroci imajo več časa za svobodno, nevodenje dejavnost. Večji poudarek dajejo razvoju otrokove lastne ustvarjalnosti in domišljije ter mu omogočajo izbiro tistih dejavnosti, ki so mu najbližje. To smo imeli še posebej priliko

spoznati ob obisku javnega vrtca »Kindergarten der Stadt Wien« v Stadtparku, ki sem ga organizirala z namenom, da dijaki spoznajo sodobno urejen vrtec, kajti prostori, v katerih so opravljali prakso, so bili v starejših stanovanjskih stavbah. Ravnateljica vrtca nas je popeljala skozi skupine in nam razložila njihove pedagoške pristope, v katerih smo med drugim lahko zasledili elemente Waldorfske in Montessori pedagogike. Za nas je bilo posebej zanimivo to, da je vsaka od učilnic namenjena določeni dejavnosti (npr. ročnim delom, slikanju, gledališču, gradnji, rekreaciji ...) in da si otroci lahko sami izbirajo dejavnosti in učilnice.

Prakso so dijaki opravljali med 9.00 in 15.00, preostali čas pa je bil namenjen ogledom, skupnim aktivnostim, počitku oz. prosti izbiri. Bivali smo v apartmajih MG Zimmer v 10. dunajskem okraju. Čeprav je bila nastanitev vse prej kot luksuzna, je bilo za čistočo dobro poskrbljeno. Prijetno smo se počutili tudi zaradi preostalih gostov, ki so izzarevali zelo pozitiven odnos in nam nudili pomoč, kjer koli je bilo to potrebno.

Po mestu smo se prevažali s podzemno železnico, tramvajem ali mestnim avtobusom. Ker smo stanovali čisto na robu mesta, smo do centra potrebovali skoraj eno uro. Hrano so nam dostavljali vsako jutro med 5.00 in 6.00. Za zajtrk smo prejeli pekovski izdelek, pihačo in sadje, za kosilo sendvič, večerni obrok pa je bil pakiran in smo si ga pogreli v mikrovalovni pečici, vseboval pa je glavno jed in juho oz. sladico. Dijaki so ugotovili, da je hrana v naši šolski kuhinji v primerjavi z dunajsko zelo dobra. Lačni niso bili, saj je bila ulična ponudba hrane zelo pestra, pa tudi v apartmaju smo kaj pripravili.

Evropska unija je v tem projektu krila stroške prenočevanja, hrane, prevoza do Dunaja in domov, prevoz z mestnim prometom, vstopnino za ogled dvorca Schönbrunn, stroške spremljajočega učitelja in vso organizacijo s strani šole, vrtcev, avstrijskega partnerja Austraining in slovenske agencije. Znesek, ki ga je prispevala za vsakega dijaka, je znašal več kot tri mesečne neto plače delavca v Sloveniji. Neodgovorno bi bilo, da bi te naložbe ne izkoristili kar v največji meri, zato sem kot spremljevalka poskrbela, da so si dijaki poleg dela v vrtcu nabirali tudi drugo »kulturno in duhovno hrano«, ki jo nudi Dunaj. Imeli smo srečo z vremenom in tako so bili naši sprehodi po mestu res prijetni. Ogledali smo si vse glavne znamenitosti mesta: od dvorca Schönbrunn, Stadtsopere, Štefanove

cerkve, Karlove cerkve, Belvederja, Musikvereina, Hofburga, Rathausa, Hundertwaserhausa, Secesije, Albertine ... Sprehodili smo se skozi Naschmarkt, videli hlevne Lipicancev na Hofburgu, kapelo, kjer ob nedeljah prepevajo dunajski dečki, se fotografirali pri kipu Johanna Straussa v Stadtparku, obiskali grobničo cesarjev (Kaisergruft), na dnevnu odprtih vrat smo si ogledali notranjost Parlamenta in Prunksaal v Nacionalni knjižnici ... Sicer pa niso bili ogledi znamenitih stavb edini cilj naših prostočasnih dejavnosti.

Obiskali smo slovenski študentski dom in Kulturni center Korotan, kjer nam je direktor, mag. Anton Levstek, z enournim predavanjem predstavil zgodovino Slovencev na Dunaju. V Augartnu – domovanju dunajskih dečkov, smo se srečali z Maximom Ganglom, po mami Slovencem, ki je štiri leta prepeval v tej svetovno poznani pevski ustavovi in nam je predstavil šolo, internat, koncertno dvorano ter nam opisal življenje, šolanje, nastopanje in koncertne turneje dunajskih dečkov. Ogledali smo si musical Mozart in se po predstavi fotografirali z glavnim zvezdnikom večera (vlogo Mozarta je pel Oedo Kuipers) ter prejeli njegov avrogram. Strokovno delo smo nadgradili z ogledom vrtca »Kindergarten der Stadt Wien« v 3. dunajskem okraju. V apartmaju smo se preizkusili v pripravi nekaterih avstrijskih nacionalnih jedi: Kaiserschamerrn, Topfenknödel, Palatschinken ... Izvedli smo tudi triurni tečaj nemščine in poleg pozdravov, števil in hrane spoznali tudi nekaj besed, povezanih z delom z otroki. Svojo prakso, vtise, oglede znamenitosti in organizirane dogodke v prostem času so morali dijaki zabeležiti v dnevniku.

S svojim delom spremljevalke sem zadovoljna, saj sem dijakom dala največ, kar sem v dani situaciji

lahko, koliko so posamezni dijaki odnesli, pa je odvisno od njih samih. Pri praktičnem delu v vrtcu so se zelo izkazali, o čemer pričajo zelo pozitivna poročila njihovih mentoric.

Prepričana sem, da je tovrstna praksa za dijake izredno bogata izkušnja in da smo lahko ponosni, da je naša šola sodelovala pri tem projektu. Upam, da bodo to možnost izkoristile tudi naslednje generacije dijakov.

mag. Vlasta Lokar Lavrenčič

... in v Milanu ...

MILAN 2015 SKOZI MOJE OČI

Že ob koncu lanskega šolskega smo bili seznanjeni z izvedbo praktičnega usposabljanja v tujini. Prve priprave so se začele septembra, tiste zadnje, najvažnejše, pa le nekaj dni pred odhodom, ko so nas seznanili z življenjem in delom v Milanu ter z lombardsko kulturo.

V Milanu smo preživele štirinajst dni. Stanovale smo v blokovskem naselju, nekaj minut vožnje z avtobusom in podzemno železnico od samega centra mesta. Do vrtca, kjer smo opravljale prakso, pa smo imele uro vožnje.

V projektu je sodelovalo dvanajst dijakinj naše šole. Delale smo v mednarodnih vrtcih, v katerih naj bi govorili angleško, praksa pa je bila ponekod precej drugačna. Le redke vzgojiteljice so govorile tekoče angleško, kar je otežilo naše sporazumevanje. Ne glede na to, je bila to izjemna izkušnja, vredna ponovitve. Tako z vzgojiteljicami kot tudi z otroki smo navezali zelo pristne in tople vezi, z nekaterimi vzgojiteljicami smo še vedno v kontaktu. Vse smo si že zelele, da bi lahko ostale še za kakšen teden, saj je težko kar naenkrat oditi, ravno ko se navadiš na dnevno rutino, ko sporazumevanje steče in ko ti postane tamkajšnje življenje domače. Prav zato je bilo besedilo čustveno, pritekle so tudi solze, tako s strani vzgojiteljic kot tudi z naše stani.

Meni osebno je veliko pomenilo tudi izkustvo kulturnega utripa mesta, ki smo mu bile priča vsak dan po končanem delavniku in ob vikendih. Ogledale smo si najpomembnejše milanske značilnosti, preizkusile odlično italijansko kulinariko, se ob večerih družile in se s tem še bolj povezale. Celotno dogajanje lahko opišem le s presežniki, saj je bilo res zelo, zelo lepo. Če bi lahko, bi vse skupaj še enkrat ponovila. Udeležbo v projektu toplo priporočam prihodnjim generacijam.

Maša Arčon, 4. č

ZGRABI PRILOŽNOST

Opravljati prakso v Milanu – priložnost, ki se je ne splača zamuditi. V juniju sem brez pomislekov oddala prijavo, kmalu za tem pa sem se začela spraševati, kako se bom znašla v novem okolju, kaj če se ne bomo razumeli, kako bomo sodelovali z mentorji ... Kljub začetnim dvomom sem vedela, da sem se dobro odločila. S ciljem, da izboljšam svojo angleščino in italijanščino, pridobim več izkušenj z delom prek naših meja, sem se novembra znašla v mirnem predmestju Milana, kjer smo bili nastanjeni.

Kakšno je življenje v Milanu? Tramvaji, metroji in avtobusi vozijo vsakih 5–10 minut. Hrana se nekoliko razlikuje od naše, vendar nas to ni pretirano oviralo. Sicer pa je profesorica Neda pograbiла ponve in lonce ter nas razveselila z večerjo po našem okusu. Delale smo v zasebnih mednarodnih vrtcih, ki so temeljili na pedagoških načelih dr. Marie Montessori. Za nas je bilo to nekaj novega, zato smo prve dni bolj opazovale njihov sistem in način dela. Kmalu smo ga osvojile in se hitro vključile med naše sodelavce, mentorje in prikupne otroke. Edina negativna izkušnja, ki je bila sicer pričakovana, je bilo njihovo znanje angleščine. Tako smo se poskušale v čim krajšem času naučiti vsaj nekaj osnovnih italijanskih fraz, da smo se laže sporazumevali.

Kakšni so bili naši dnevi? Vsak dan smo, 12 dijakinja in profesorica, izkoristile do zadnje minute. Ko smo končale naš 8-urni delavnik v vrtcih, smo se navadno zbrale na glavnem trgu. Všeč mi je bilo, da nismo bile vezane na urnike in rezervacije, ampak smo si proste ure organizirale po lastni volji in interesih ter se sproti dogovarjale, kaj si bomo ogledale. Pohvalila bi tudi naše tutorke, ker so se res potrudile in rešile težave, ki smo jih imele med našim bivanjem. Od prilagajanja urnikov v vrtcu pa do popravil v naših apartmajih.

Kljub delovnim izkušnjam, ki smo jih pridobile med usposabljanjem, pa nam bodo v spominu najbolj ostali zabavni večeri v mestu, dolgi pogovori med prevažanjem z metroji, spoznavanje nove kulture, ure in ure skupnega nakupovanja po trgovinah itd.

Če bi imela možnost, bi takoj ostala dlje. Vsem, ki razmišljate o opravljanju prakse v tujini, to toplo priporočam, saj vam je praktično zastonj ponujena izkušnja mednarodnega sodelovanja. Izkoristite jo.

Janja Bajc, 3. d

VZGOJITELJADA 2015

Pisana jesen v Prlekiji

Vzgojiteljada je vsakoletno vseslovensko srečanje srednjih vzgojiteljskih šol. Šola gostiteljica pripravi različne natečaje (literarni, likovni), delavnice (glasbena, dramska ...) in športna srečanja (nogomet, rokomet, košarka ...) na izbrano temo.

Lansko leto je bila gostiteljica naša šola. V letošnjem šolskem letu pa smo se 22. oktobra 2015 srečali na Gimnaziji Frana Miklošiča Ljutomer, kjer smo ustvarjali na temo »Pisana jesen v Prlekiji«.

Na šoli se že vrsto let srečujejo z Oskarjem, duhcem, ki je sploh v času okrog noči čarovnic skrajno nemiren in prav on je bil letošnja rdeča nit Vzgojiteljade 2015. V različnih delavnicah so dijaki poskušali razvozlati njegovo preteklost.

Seveda so bili tudi naši dijaki aktivni sooblikovalci letošnjega dogodka. Čestitke gredo predvsem Špeli Škoberne, ki je sodelovala na literarno-likovnem natečaju za slikanico in s svojim izdelkom prinesla naši šoli 3. mesto.

Brigita Slejko, prof. slovenščine

DUHEC OSKAR

V slikanici je zgodba o duhcu Oskarju podana kot nekakšno pismo otrokom, v katerem spoznamo, kaj vse je Oskar doživel kot duhec in kako si je našel prijatelja z enakim imenom.

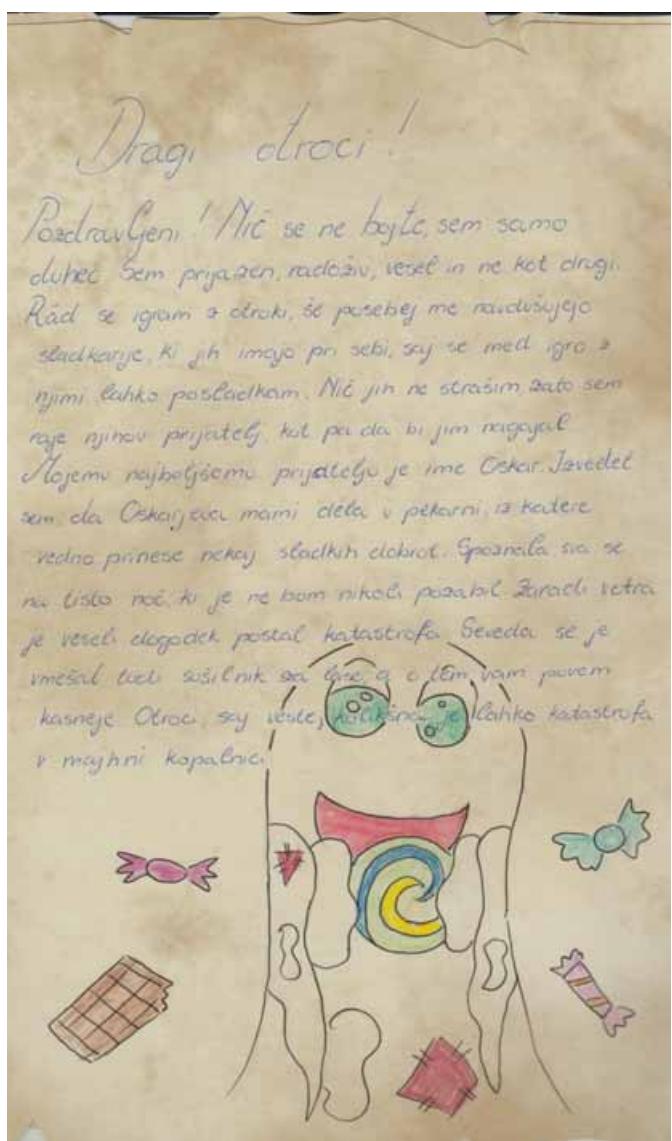
Oba Oskarja sta kopalnico in kuhinjo zamenjala za veliko hišno igrišče, ki sta ga morala na koncu igre tudi pospraviti. Ob zaključku zgodbe izvemo, da si je duhec prisluzil ščetko in škatlo polno slaščic.

Priznati moram, da sem v oblikovanje zgodbe in ilustracij vložila veliko truda. Ustvarjala sem do zadnje sekunde in tako porabila ves čas, ki smo ga imeli na voljo. Moje delo je bilo poplačano s tretjim mestom med sedmimi vzgojiteljskimi šolami iz Slovenije. Z idejami mi je veliko pomagala moja mamica, pri oblikovanju besedila in celotni podobi slikanice pa profesorica slovenščine.

Uvrstitev je bila zame veliko presenečenje, saj nisem pričakovala, da bom tako uspešna. Kar nisem mogla verjeti, da se to res dogaja. Novico o uspehu so mi sporočili na Dunaj, kjer sem opravljala prakso preko projekta Erasmus+. Tako sem o tem obvestila svoje prijatelje in seveda tudi domače, ki so bili prav tako navdušeni kot jaz.

Ob prizanju sem za nagrado dobila knjigo z naslovom *Težave? Ne, problemi*. Vesela in ponosna sem, da je strokovna komisija tako dobro ocenila mojo umetnino.

Špela Škoberne, 4. e

LJUBEZENSKO PISMO

29. 9. 1984

Draga moja Marjetka!

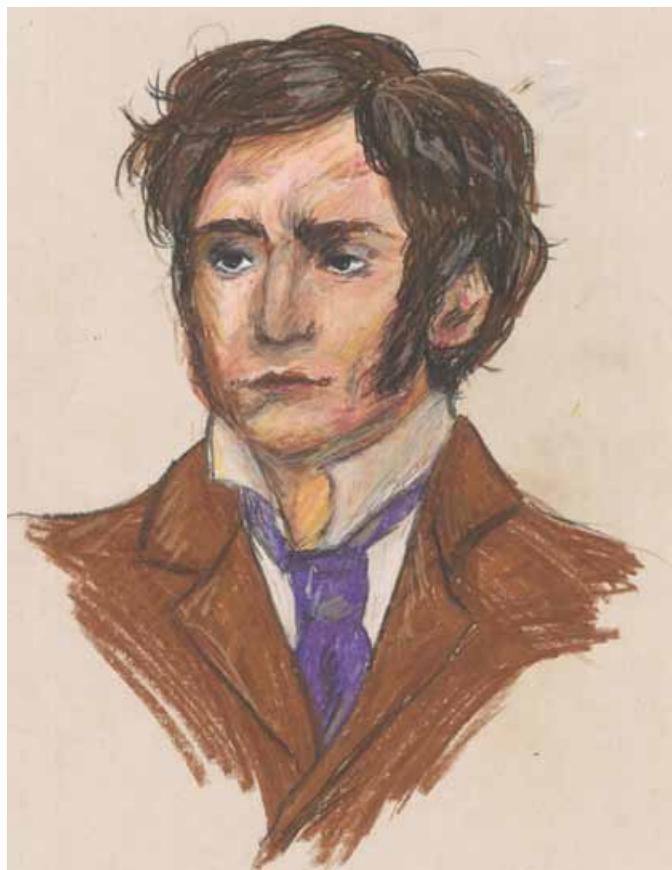
Kljub temu da sem zelo slaboten, sem ti moral napisati tole pismo. Ne bom več dolgo na tem svetu, a vedi, da te bom ljubil vse večne čase, kadar koli in kjer koli boš. Srce me boli, ko vidim, da ti nisem ponudil vsega v življenju, da moraš zadnja leta ti skrbeti zame, namesto da bi jaz zate. Vsa ta tvoja skrb je bila zaman, vsa tvoja energija je šla v nič, ker nisem dovolj močen, da bi premagal to zahrbtno bolezen. V tem pismu se ti želim predvsem zahvaliti, ker si bila moja življenjska sopotnica in si me brezpogojno ljubila in podpirala ob vsaki oviri v mojem življenju. Ne veš, kako sem hvaležen za vsa dejanja, ki si jih storila zame. Stala si ob meni, ko sem bil najbolj na tleh, ti si me dvignila, da sem se pobral. Res, hvaležen sem bogu, da te imam že vse življenje. Že od malega smo se skupaj lovili in igrali in med nama je že od začetka obstajala posebna vez, ki naju je privlačila. Srečo sem imel, da sem te gledal rasti in se počasi zaljubljal vate. Ko je prišla prva svetovna vojna in sta se najina očeta in deda pridružila vojakom na fronti, sta se najini družini še bolj povezali, da smo laže preživeli. Tako sva rasla drug ob drugem in se še bolj spoznavala. Po vojni je našo deželo zavzela Italija in hoditi sva morala v italijansko šolo. Oba sva bila že takrat zavedna Slovence in sva v šoli velikokrat zagodla kakšno lepo italijanskim učiteljem. Takrat se je začela rojevati najina velika ljubezen. Po koncu šolanja sva vedela, kaj hočeva, in zato sva se poročila. Tisti dan je bil eden najsrečnejših v mojem življenju. Zaradi tebe ga pomnim še zdaj. Nato sva dobila hčerko Natašo, leto kasneje pa še sina Dominika. Tako sem ponosen na najina otroka. Zdaj imata že svoje življenje in svoji družini. Potem so sledila leta druge svetovne vojne, ko sem te pustil samo z majhnima otrokoma in šel med partizane branit svojo domovino, da je lahko zdaj svobodna. A takrat ni minil niti en sam dan, da ne bi pomislil, kako močno te ljubim in da brez tebe ne bi mogel živeti. Kajti, moja Marjetka, zame si vse, ljubim te tako močno, da z besedami ne znam opisati tega občutka. Nobena marjetica ni lepša od tebe in res sem hvaležen življenju, da te je dalo meni. Po vojni sem srečno prišel domov, psihično izmučen od grozot in vsega zla, ki ga je prinesla. A zmagali smo in najbolj sem si te želel objeti in poljubiti ter zakričati na ves glas: »Ljubim te!« Končno smo lahko zaživeli v miru. Nič nam ni manjkalo. Nikoli nisva hotela zapravljati in imeti stvari, ki jih nisva rabila,

kajti imela sva drug drugega. Imela sva najino veliko ljubezen in imava jo še zdaj. Stvari so se pokvarile, svet se je spremenil, starost naju je dohitela, a ostala nama je ljubezen in vera v to, da sva dobra človeka, ki vesta, kaj pomeni biti ljubljen, in to je bilo dovolj. Jaz sem te vedno ljubil in skrbel zate po svojih najboljših močeh, a moje telo ni zdržalo in sem zbolel. Zdaj sem bolan, a to me ne skrbi. Bolj me skrbi, kako bo s tabo po moji smrti, kako boš živila brez mene. Ali se boš znašla? Upam, da si dovolj močna in boš premagala vse prepreke. Pomagala ti bosta otroka, tako da ti ni treba skrbeti. Jaz se poslavljam. Nikoli ne podvomi v mojo ljubezen, kajti ljubim te bolj kot sebe. Zavedaj se tega. Ponosen sem nate in upam, da boš živila še dolgo. Hvala ti za vse!

Pozdravi otroka v mojem imenu in nikoli ne pozabi, da te ljubim!

Tvoj Danijel!

Avtor pisma, Jakob Panič Nardin iz 2. a, je s prispevkom sodeloval na vseslovenskem literarnem natečaju Ljubezenska pisma Josipine Turnograjske ter zasedel odlično 8. mesto med več kot 80 prispevimi pismi.

Ana Špacapan, 3. a, Portret

PRAVI PRIJATELJ

Pravi prijatelj
ti podari najlepše spomine,
je vedno iskren in
ne rabi besed,
zadostuje mu en sam pogled.

Pravi prijatelj
rabi ljubezen,
včasih ti dni zagreni,
a brez grenkih, sladkih ni.

Pravi prijatelj
razkriva nova spoznanja in
odgovarja na najbolj neumna vprašanja.

Pravi prijatelj
te v svoje življenje spusti
in v srcu ostane do konca dni.

Nikita Kodrič, 2. b

POT

Hodim po isti poti
kot pred letom dni,
a nekako vse drugačno se zdi.

Sem se spremenila jaz?
Si se ti?

Naju je spremenil nekdo,
ki nama je prekrižal poti?

Se ta pot kdaj konča?
Ali sploh nikoli ni bila
n a j i n a?

Nikita Kodrič, 2. b

MESTO SPOMINOV

Na pol mrtva na pol živa stopam po ulici. Mudi se mi. Hladen jutranji mestni zrak me reže po grlu. Okrog mene se vleče cigaretni dim, megla in zaspani ljudje. »September,« zašepetam in v mislih zavrtim čas nazaj.

»29. september je,« s še neprižganim cigaretom v ustih zamumlja na prvi pogled izgubljena punca. »In nikotin mi že navsezgodaj razžira pljuča,« doda, medtem ko prižiga svojo razvado. »Janelle,« proti meni iztegne desnico.

»Lona,« kar se da tiko izrečem svoje ime, ki je v primerjavi z njenim dolgočasno. Prav tako, kot sem jaz.

»Boš?« mi ponudi svojo cigareto.

»Ne,« odločno rečem, ona pa izdihne oblak dima v moj obraz.

»Si proti, a?« me premeri od glave do peta in se sarkastično nasmeje.

»Ja, škodi ti.« Smeje se, vem, ne jemlje me resno. »Pa veš, da te lahko ubije?« rečem in ugotovim, da zvenim kot slaba reklama ministrstva za zdravstvo.

»Well, that's my point.« Na tla frcne ogorek in oddide.

Zelena. Skupaj z gručo nepoznanih ljudi stopim na prehod za pešce. Z vsakim korakom se v moji glavi prebujujo spomini. Vidim tvoj butasti nasmeh, ki v moji glavi zavzame tvoj celoten obraz, kot da bi bil resničen – skoraj kot da bi res bila pred menoj. Slišim tvoj glas v mojih mislih, kako tiho poješ melodijo svoje najljubše pesmi, kako momljaš s cigaretom v ustih, kot da bi bila prav tu, poleg mene. Nekako čutim tvojo prisotnost, po kateri vedno hrepelim, kot da bi bila tukaj, z mano.

Naenkrat me val spominov iztrga iz pravljice. Začнем se utapljati v realnosti. Misli se ustavijo pri vsakem spominu posebej, kot da bi hotele potencirati njihovo bolečino. Kot da bi uživale v trpljenju. Ustavijo se na pločniku, na katerem se objemava in poslavljava, tvoj pogled usmerjen v moje oči, nekaj trenutkov preden so me tvoje besede ubile. Uničile so me. Bilo je, kot da bi mi srce nehalo biti. In potem sem gledala, kako greš. Želela sem proč, želela sem drugam. Sadizem toka mojih spominov mi izpolni željo in tako stojim pred teboj. Skoraj klečiš na

kolenih in upaš, da bo to popravilo vsako napako, vsako besedo. Opravičilo naj bi mi magično zlepilo srce, izbrisalo vsako neprespano noč, posušilo vse solze, ki so me utapljale. Vse zanikaš, vsako stvar zanikaš. Ne razumeš, ko ti nekdo pove, da si ga prizadel. Ne moreš se odločiti, da ga nisi. Verjetno mi je bilo takrat dovolj ...

Bilo je, kot da bi vnovič slišala vse zadnje pozdrave, ki so mi bili kadar koli izrečeni, ampak tokrat naenkrat. Bilo je boleče, pa vendar odrešujoče. Vsa obljudljena poguba se je ob zlomu mojega srca pomešala s težkim zrakom med nama in izginila. Nikoli se zares ne zavedaš, kako strupen je lahko človek, dokler brez njega ne dihaš čistejšega zraka.

»Če bi iskala, bi več toplice našla v mojih solzah, kot v tebi,« črhne v upanju, da mi bo mar.

»Potem ne išči,« hladno odgovorim. Njen prazen pogled počasi zdrsi in se z mojih oči povesi na tla. »Eno vprašanje,« se predzno nasmehnem, z levico pa zarijem v svoje kratke kodraste lase.

»Karkoli,« me pogleda s plamenom upanja v očeh.

»Se ti zdi, da potrebuješ nekoga ali potrebuješ mene?« pustim, da se moje vprašanje zažre v njene možgane. Tiho je. Skomignem z rameni in njen podobo, ujeto v šoku, puščam za seboj.

»Potrebujem tebe. Samo tebe. Lona? Zakaj odhajaš? Lona, prosim ...« obup patetično kriči iz nje. Zmagoslavno se nasmehnem in brez slehrnega oklevanja ponosno stopam dalje, saj sem svoj odgovor dobila, še preden je odprla usta.

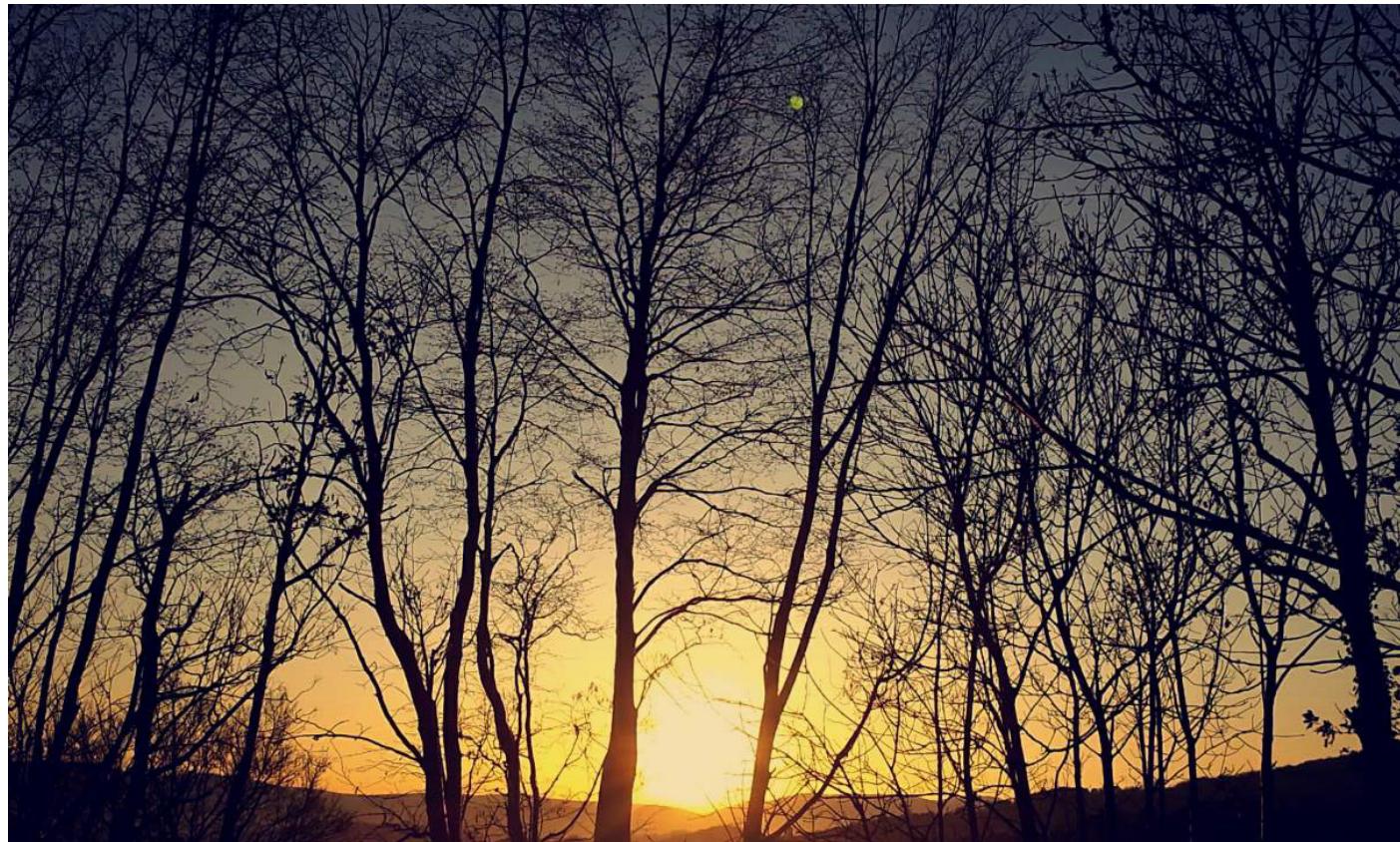
Obstajata dva razloga, zakaj ne verjamemo besedam ljudi. Prvi – ker jih ne poznamo in drugi – ker jih.

Konec. Konec spominov in konec tebe. Le za trenutek si transportiran nazaj v čas in prostor, za katera si mislil, da sta že dolgo pozabljena. Le za trenutek tvoje misli preplavi vonj lanske pomlad, toplina poletja, šelestenje odpadlega jesenskega listja in potem spet izgine, kot skopni sneg pozimi. Kot da sploh ne bi obstajal.

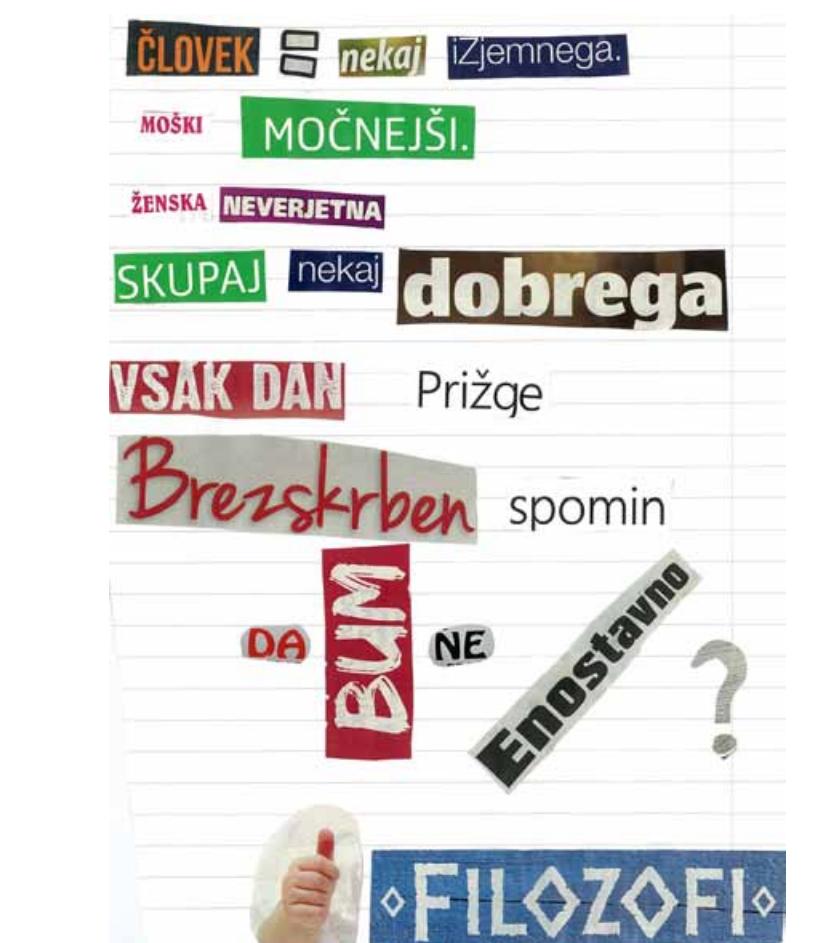
»29. september je,« me nenadoma spreleti. »In nikotin mi že navsezgodaj razžira pljuča,« v mislih dodam in se nasmehnem.

Nekaterih ljudi ne boš nikoli več videl, vsaj ne v enaki luči. Vsaj ne na enak način.

Kaja Rustja, 4. b

Karin Blažič, 4. č, Pokrajina

Monika Jesenko, 4. b

LUKA BERGINC – VSESTRANSKI ŠPORTNIK

Luka, poznamo te kot vsestranskega športnika in vsakoletnega dobitnika priznanja za najboljšega športnika na naši šoli. Kateri od številnih športov, v katerih si zastopal našo šolo, ti je najbližje in zakaj?

Na šolska tekmovanja hodim že od 6. razreda in težko bi našel šport, ki mi ne bi bil všeč. Uživam v vsakem športu; od namiznega tenisa, odbojke, nogometa do kolesarstva. Najbližje mi je atletika (skok v višino). Težko bi rekel, zakaj mi je všeč, najverjetneje zato, ker sem imel v tej disciplini največ možnosti za dober rezultat.

Šport, ki se mu sicer najbolj posvečaš, je gorsko kolesarstvo – spust. Nam lahko opišeš to športno panogo, ki se od klasičnega kolesarstva zagotovo zelo razlikuje. Katere so pasti ter izzivi tega športa?

Prigorskem kolesarstvu (ang. downhill) se tekmovalci spustijo s kolesom po označeni progi v dolino in tekmujejo, kdo pride hitreje do cilja. Tekmovalci startajo posamezno, največkrat v razmaku tridesetih sekund ali ene minute. Kvalifikacije določijo vrstni red v finalu in dodelijo polovične točke glede na finale. Največji izziv je odpeljati se po progi čim hitreje in pri tem narediti čim manj napak. Pri temu športu so padci zelo pogosti, še posebej v finalni vožnji, ko si vsak tekmovalec želi biti najhitrejši.

Kako potekajo tvoji treningi? Si član kluba?

Ne treniram po določenem načrtu, ampak ko imam čas in voljo. S treningi ne pretiravam, ker se s tem športom ukvarjam predvsem za zabavo. Čez teden večkrat tečem, hodim v fitnes in se ukvarjam z različni športi v dijaškem domu in šoli, vikend pa je rezerviran za kolo in motor. Sem član kluba KK Črn trn, ki pred začetkom sezone organizira skupne priprave.

Ali ima prehrana pri downhillu tudi tako pomembno vlogo kot jo ima pri cestnem kolesarstvu?

Prehrana ima kar veliko vlogo tudi pri spustu. Tisti, ki se s tem športom ukvarjajo profesionalno, imajo zagotovo predpisane diete, ki jim pomagajo k boljšim rezultatom.

S katerimi dosežki v kolesarstvu se lahko pohvališ?

Hmm ... Bil sem državni in pokalni prvak 2015 (U19), dosegel sem 5. mesto na evropskem pokalu v Kranjski Gori, 6. mesto na evropskem prvenstvu na Poljskem, 26. mesto na svetovnem pokalu v Avstriji in še kar nekaj lepih mest sem dosegel, tako v spustu kakor tudi v drugih disciplinah.

Kako priljubljen je downhill v Sloveniji v primerjavi s tujino? Ali je težko najti sponzorje?

Ta disciplina postaja vedno bolj prepoznavna tudi v Sloveniji; odpira se vedno več kolesarskih parkov, predvsem tam, kjer so v zimskem času smučišča. V tujini je ta disciplina nekoliko bolj razvita, parki so večji, bolj urejeni in ponujajo več možnosti za obiskovalce. Sponzorje je težko najti, saj je večina klubov majhnih in neprepoznavnih v svetu.

Načrtuješ, da bo šport tudi del tvoje poklicne poti?

O tem še nisem veliko razmišljal, ampak upam, da bo. V vsakem primeru pa bo kolesarstvo del mojega življenja.

Luka, želimo ti obilo športnih užitkov in dosežkov pri nadalnjih športnih podvigih.

Z Lukom se je pogovarjala urednica glasila.

HARFISTKA MAŠA MOZETIČ

Poznamo te kot izvrstno harfistko. V letošnjem šolskem letu nadaljuješ z izobraževanjem na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Je težko usklajevati študij glasbe z zahtevami srednje šole?

Tako je. Po končani nižji glasbeni šoli, sem se odločila svoje znanje nadgraditi. Ne bom rekla, da je preprosto. S pravo željo, zadostno mero odločnosti in delavnosti, z razumevanjem profesorjev, predvsem pa s podporo staršev in priateljev uspevam usklajevati obveznosti obeh šol.

Otroci se običajno odločajo za violino, klavir, kitaro ... Morda še veš, kaj te je pri harfi tako pritegnilo, da si se odločila za ta redek, a še kako cenjen inštrument. Nam lahko opišeš svojo glasbeno pot?

Ko sem se vpisovala v glasbeno šolo, sem imela željo igrati klavir, vendar je bilo razpisanih mest zelo malo, zato sem kot dodatno možnost izbrala harfo. Na sprejemnem izpitu sem jo prvič zares spoznala. Pod prsti mlade učiteljice je zazvenela še posebej čarobno in to je bila ljubezen na prvi pogled. Klavir je tako nekaj let sameval v moji sobi, zdaj pa ga za potrebe pouka na obeh šolah spet mučim. (smeh :))

Igranja na harfo sem se učila v Glasbeni šoli Nova Gorica. V času šolanja sem igrala v različnih komornih zasedbah, še posebej pa sva se ujeli s flavtistko, s katero še vedno občasno nastopava. Igrala sem tudi v šolskem simfoničnem orkestru, z NOVA filharmonijo in v projektnem orkestru KUD Šempeter.

Misliš, da te bosta glasba in harfa spremljali tudi na tvoji poklicni poti?

Zagotovo me bosta spremljali na življenjski poti, želim pa si, da bi bila to tudi moja poklicna pot. Študij

nameravam nadaljevati na ljubljanski Akademiji za glasbo. Glasbo bom združila s pedagoškim znanjem, ki ga pridobivam na srednji vzgojiteljski šoli v Ajdovščini.

Koliko je talenta in koliko je dejanskega dela, da glasbena mojstrovina zazveni, ter kolikšna je vloga učitelja pri vsemu temu?

Talent seveda mora biti prisoten, vendar sam talent – tako v glasbi kot tudi na vseh drugih področjih – brez ur in ur vloženega dela, truda in odrekanja ne prinese pravih rezultatov.

Vloga dobrega učitelja pa je pri tem nadvse pomembna, saj so trud, napotki in znanje, ki nam ga predajajo, neprecenljivi.

Maša, želimo ti kar največ uspehov na tvoji glasbeni poti.

Z Mašo se je pogovarjala urednica glasila.

MOJA ŽIVLJENJSKA SOPOTNICA

Moja ljubezen do glasbe se je rodila že zelo zgodaj. S tremi leti sem začela peti v vrtčevskem zboru v Vrtojbi in nato nadaljevala s petjem v šolskih zborih vse do danes, ko sem postala del dekliške skupine Singgirls.

Glasba je čez noč spremenila moje življenje. Na valeti sem s petjem pesmi *Euphoria* presenetila ne samo poslušalce, ampak tudi samo sebe. Od takrat dalje redno sodelujem na številnih nastopih in koncertih.

Petje je postalo moj življenjski sopotnik, saj me spreminja vedno in povsod. Pomaga mi zlasti v trenutkih, ko sem na tleh in ne vem, kako naprej.

Glasba me tudi umiri pred psihičnimi naporji kot so testi in spraševanja ter prežene slabo voljo stran. Priznam, da mi v nekaterih primerih pomeni celo več kot moje zdravje. O tem vedo veliko povedati moji domači: peti sem odšla že z vročino, trebušno virozo, z zvitim gležnjem, navsezadnje tudi brez glasu. Zanjo sem se pripravljena žrtvovati kljub bolečim posledicam.

Sem čustveno dekle. Velikokrat ne vem, kako bi svoja čustva izrazila, s pomočjo glasbe pa kar sama privrejo na plano. Ni lepšega kot to, da sem nekje sama. Takrat zamišlim, vdihnem ter pričnem peti. Po treh letih učenja solo petja sem ugotovila, da je petje tudi prepoznavanje in čutenje svojega telesa, samega sebe.

Do tega spoznanja sem prišla ob smrti strica. Dogodek je bil zame hud šok, dejstvo, s katerim se še danes nisem čisto sprijaznila. Tudi takrat mi je pomagala glasba, zlasti petje. Zaprla sem oči in začela peti. Pred seboj sem zagledala stričeve podobo. V duhu sem bila povezana z njim. Takrat sem začutila, da mi prav on daje moč.

Najlepši trenutek, ki sem ga v svoji pevski karieri doživel je bil, ko sem ugotovila, da zmorem peti opero. Teh občutkov se ne da opisati z besedami, to mora človek sam okusiti. Na odrnu postanem nekdo drug, človek, ki živi v svojem svetu, človek, ki ga drugi ne morejo razumeti. Oder je moj drugi dom, na njem mi po telesu steče adrenalin. Postala sem »odvisna« od teh občutkov in ne predstavljam si življenja brez njih. Najlepše darilo, ki ga glasbenik lahko prejme, je, da občinstvo začuti njegova čustva in se nanje pozitivno odzove.

V veliko veselje mi je bilo peti z zanimi osebami, kot so gospel diva Sheritta Duran, Vlado Kreslin in Tinkara Kovač. Ponosna pa sem tudi na skladbo, ki sva jo lani posnela s prijateljem Tomažem Marcem Tomosom z naslovom *Do sonca*. Prav tako neverjeten je bil pričetek leta 2015, saj sva s Tomažem objavila najino pesem ravno ob polnoči. Snemanje je bila zame nora izkušnja. Spoznala sem ogromno novih ljudi in se seznanila s studiem. In prav to mi je dalo energijo za nove, še bolj drzne izzive, zlasti pa željo po avtorskih pesmih ... Bomo videli. Moj pokojni stric je velikokrat dejal, da se vsaka stvar zgodi z razlogom. Pustimo času čas.

Moje življenjsko vodilo je: Nikoli ne obupaj, pa če je padec še tako boleč. Dvigni glavo in pojdi naprej. Sama sem se ravno iz padcev ogromno naučila. Imela pa sem tudi močno podporo družine – babice, staršev in svojega fanta.

Petje je moje življenje. Brez glasbe ne morem živeti, tako kot ne morem živeti brez zraka. Glasba me je zasvojila in popeljala v nov svet.

Elena Mišigoj, 4. č

PLAKETA ODLIČNOSTI

Vsako leto se med stranmi Izvira najde tudi rubrika Plaketa odličnosti. Ker na odličnost gledamo različno, je potrebno tehtno premisliti, kdo si ta naziv zasluži, in ga tudi upraviči.

Odličnih dijakov ne hvalimo le zaradi njihovega odličnega uspeha, tudi ne zgolj zaradi inteligence in talentov, ki so jim bili položeni v zibelko. Odličnost je veliko več kot to. Je predvsem angažiranost in čut za sočloveka. Je sila, ki posameznika žene, da se izpostavi in spregovori v imenu razreda ali šole. So vrednote poštenosti, solidarnosti, priateljstva. Najmanj to je odličnost.

Po temeljitem premisleku in pogovorih, v katerih so se kresala različna mnenja, so razredničarke 4. letnikov izbrale naslednje dijake, ki jim podelujemo plaketo odličnosti ter se jim tako zahvaljujemo za njihov 4-leten doprinos k življenju na naši šoli, k njeni promociji ter ustvarjanju dobrih medčloveških odnosov.

To so naši odlični dijaki:

ERIKA STANKOVIĆ, 4. a

je na vseh področjih šolskega dela izredna dijakinja, saj je v njenem spričevalu prostor zgolj za odlične ocene. Ni področja, na katerem ne bi tekmovala in pri tem dosegla priznanja, zato je imela v lanskem letu tudi status tekmovalke. Priznanja na regijski in državni ravni je dosegla na področju angleščine, italijanščine, biologije, v znanju iz sladkorne bolezni, z največjim žarom pa se posveča matematiki in logiki, kjer je v štirih letih prejela tri zlata priznanja iz logike ter tri zlata in eno srebrno v matematiki. Letos se je uvrstila tudi v ožji izbor za Mednarodno lingvistično olimpijado, kar je izjemen dosežek.

Sodelovala je na šolskih prireditvah kot recitatorka, pisala je prispevke za šolski Izvir in lokalni časopis. Začetek letosnjega šolskega leta je pokazala tudi svoje organizacijske sposobnosti, ko je odgovorno sprejela organizacijo in skupaj z ekipo dijakov sijajno izpeljala prireditev ob sprejemu prvošolcev, ki je na šoli že nekaj let nismo več imeli.

V razredu je pozorna opazovalka, dobro pozna svoje sošolce ter jim nesebično priskoči na pomoč ali jih preseneti z drobno pozornostjo. Zaradi svoje doslednosti in kritične presoje je včasih ostra, a vedno poštena ter iskrena sogovorka.

Pri svojih letih ima trdno zgrajen sistem moralnih vrednot. Erika Stanković izstopa iz povprečja zaradi svoje natančnosti, zanesljivosti, doslednosti, delavnosti in skrbi za sočloveka, predvsem pa odgovornosti. Vedno znova navduši s svojim logičnim in prodornim umom, zato si zasluži plaketo odličnosti naše šole.

ROK BAJC, 4. a

je mnogostranski dijak. Poleg tega, da je marljiv in v šoli dosega odlične rezultate, je vedno pripravljen priskočiti sošolcem na pomoč. Je tih in zadržan, obenem pa izjemno družaben in priljubljen, saj se s humorjem, iskrenostjo ter pripravljenostjo pomagati dotakne vsakega.

Rok sooblikuje življenje na šoli, saj sodeluje na šolskih prireditvah kot recitator ali voditelj, s svojim globokim glasom in zborno izreko daje zgled rabe lepe slovenske besede sovrstnikom in drugim. V letosnjem letu je vodil šolsko prireditev Slovo od maturantov .

V šolskem letu 2014/15 je sodeloval v skupini mladih raziskovalcev na šoli, ki je izdelala in predstavila interaktivni ključ za določanje sladkovodnih nevretenčarjev. Z nalogo so dosegli 1. mesto na mednarodnem tekmovanju Siit.

Kot športnik šolo zastopa na številnih tekmacih košarke in atletike, športni timski duh pa zna prenesti tudi med sošolce, ki mu zaupajo in ga neizmerno cenijo. Košarko je do nedavnega igral tudi za člansko ekipo Košarkaškega kluba Ajdovščina.

Njegovo ravnanje je vedno odgovorno, je zanesljiv in vedno izpelje zadane naloge. Njegovi največji odliki pa sta človeška toplina in iskrenost.

EMA URŠIČ, 4. b

Ema Uršič je marljivo, dosledno, ambiciozno dekle z jasno postavljenimi cilji in energijo, ki je potrebna za doseglo le teh. Odlikuje jo miren in prijazen karakter, ki pride do izraza tako v vsakodnevni komunikaciji kot tudi v konfliktnih situacijah v razredu, saj zna jasno izraziti svoje mnenje in ohraniti strpnost do drugače mislečih.

Poleg odličnega uspeha v šoli jo odlikuje pripravljenost pomagati sošolkam in sošolcem pri pouku. Ema je aktivna tudi pri obšolskih dejavnostih, saj vsa leta uspešno sodeluje na različnih tekmovanjih in ima bogato zbirko različnih priznanj: iz tekmovanj za Cankarjevo priznanje, iz bralne značke Epi Letture pri italijanščini, Epi Reading Badge pri angleščini, dosegla je srebrno priznanje na regijskem tekmovanju iz znanja angleškega jezika, priznanje iz znanja o sladkorni bolezni in iz tekmovanja matematični Kenguru. Za svoj trud pri projektni nalogi iz italijanščine je prejela pohvalo, italijanski Inštitut za kulturo pa ji je podelil štipendijo, s pomočjo katere je preživila 3 tedne v Italiji na izpopolnjevanju jezika.

Pripravljena je sooblikovati šolske prireditve ter dejavnosti v razredu. Videli smo jo kot aktivno udeleženko zaključne prireditve, dneva odprtih vrat šole in informativnega dneva. Piše tudi prispevke za šolsko glasilo.

Vse našteto dijakinja Emo Uršič brez dvoma uvršča med tiste dijake naše šole, ki si zaslужijo plaketo odličnosti.

MAŠA ARČON, 4. č

V slikovnem slovarju bi se Mašina slika nahajala ob geslu samoiniciativnost ali pa pripravljenost. Je nasmejan obraz, ki izrazi dobrodošlico staršem in osnovnošolcem na informativnem dnevu, ker se je »ravno znašla v avli šole in se ji je to zdelo lepo narediti« (posledično je kaj kmalu postala zelo zaželen član tima za promocijo šole na raznih dogodkih). Je elegantna in mila voditeljica programa na šolskih prireditvah pa tudi na prireditvah javnega značaja. Je tisto pogumno dekle, ki se je vpisalo k uram solo petja, ker se je že lela znebiti strahu pred javnim nastopanjem. Zaveda se pomena osebne in strokovne rasti. V vsaki situaciji hitro oceni, kako lahko pripomore s svojim znanjem, veščinami in cloveško toplino.

Delo z otroki jo veseli že od nekdaj, kot lastnica kužka pa je v preteklih šestih letih izkusila, kako zanimiva je tudi vzgoja živali. Kot pronicljivo opazovalko jo je očarala podobnost med vzgojo otroka in pasjega mladiča. Delo z otroki in živalmi sta njeni dve veliki ljubezni.

Čeprav ne prejema dodatka za stalno pripravljenost, je vedno pripravljena pomagati. Pravi, da jo to resnično veseli, saj se s tem tudi sama česa novega nauči. Čeprav ima veliko hobijev, postavlja šolo na prvo mesto. Kakšni občutki prevzemajo četrtošolca in kaj se mu plete po glavi ob skorajnjem zaključku srednješolskega izobraževanja, je zaupala vsem bralcem Izvira. Za Izvir je napisala tudi druge zanimive članke.

Je tiha voda, ki s svojim dobrim zgledom širi pozitivne medčloveške vrednote. Je odgovorna, skrbna, marljiva in nesebična. Kot predsednica 4. č razreda predstavlja svoj razred v dijaški skupnosti in skrbi, da so sošolci obveščeni o dogajanju na šoli.

Maša Arčon si zaslubi Plaketo odličnosti Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina.

Emanuela Starc, 4. d, Iluzija

ŽIVLJENJE NA PILONU

Ob koncu osnovne šole se znajdemo pred težko odločitvijo, kam naprej. Kaj nas prepriča, da si izberemo določeno pot, določeno srednjo šolo?

Tri dekleta, ki jih je Pilon prepričal, so spregovorila o svoji odločitvi, šolanju, zaključevanju ter spominih na življenje na Pilonu.

NOVINKA

Pred obiskom dneva odprtih vrat na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina sem bila prepričana, da se bom vpisala na gimnazijo v Novi Gorici. Pravzaprav sem na dan odprtih vrat na to šolo prišla zgolj informativno, da vidim še preostale možnosti. A priznati moram, da sem bila izjemno presenečena.

Bilo je zelo zanimivo, šola dobro predstavljena in bilo mi je jasno, da so se dijaki in profesorji zelo potrudili. Postregli so nam z ogromno informacijami, vzdušje je bilo prijetno, splošen vtis odličen. Dobila sem občutek, da je šola dobro urejena ter da se profesorji potrudijo za dober odnos z dijaki. Velikokrat sem namreč slišala, da so dijaki v srednji šoli zgolj »številke«. Tu pa sem dobila občutek, da temu ni tako. Ko sem se ta dan vrnila domov, sem vedela, da bom šolanje nadaljevala v Ajdovščini.

Sedaj, ko sem se že dobro vpeljala v življenje na šoli, lahko rečem, da mi ni žal, da sem se odločila za Pilona. Mislim, da je šola precej zahtevna, a zato tudi izjemno kvalitetna. Menim, da bomo s pridobljenim znanjem na maturo dobro pripravljeni.

Kot na vsaki drugi šoli imamo tudi tu veliko testov in ostalih ocenjevanj, vendar se profesorji trudijo, da bi jih porazdelili kar se da enakomerno.

Tudi s sošolci se odlično razumemo in prepričana sem, da se bodo v prihodnjih štirih letih med nami spletle tesne vezi priateljstva.

Čeprav znam biti zelo kritična, lahko iskreno zatrdim, da nimam pripomb. Vesela in ponosna sem, da sem dijakinja Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina.

Tina Mozetič, 1. b

PO ŠTIRIH LETIH

Srednjo šolo sem začela obiskovati v šolskem letu 2012/2013. Na prvi šolski dan smo se dijaki prvega letnika ob 8.00 zbrali v amfiteatralni učilnici, kjer nas je sprejel sedaj že nekdanji ravnatelj, gospod Alojz Likar. Po krajši predstavitvi šole in življenja ter dela na njej je vsaka razredničarka odpeljala svoj razred v matično učilnico. Tega dne smo se seznanili z urnikom, hišnim redom in v izpolnjevanje prejeli veliko dokumentacije.

Spominjam se, da smo prišli na šolo polni pričakovanj in hkrati čisto prestrašeni, saj smo pričakovali kruti krst »fazanov«. Na našo srečo se to ni zgodilo, saj so se v tistem šolskem letu četrtošolci z učiteljskim zborom odločili, da nas bodo sprejeli na povsem human način. Vsak prvošolec je dobil zapestnico v obliki rože, ki jo je moral nositi prvi teden pouka. S tem smo bili sprejeti med pilonovce.

Časa za uvajanje in privajanje na šolo nismo imeli ravno veliko, saj smo kmalu začeli dobivati prve ocene. Leto je tako kot vsa ostala minila prehitro. Zapomnila sem si ga po tem, da smo imeli veliko športnih dni in drugih obšolskih aktivnosti, na katerih smo se spoznavali in družili. Poletne počitnice so nam prinesle počitek in svež zagon za novo šolsko leto.

IZ ŽIVLJENJA NA PILONU

Spet je prišla jesen in že smo bili v drugem letniku. Poleg vseh športnih in kulturnih dogodkov smo prvič opravljali dvotedensko prakso pri delodajalcih v domačih vrtcih, bili smo na enotedenskem tečaju smučanja na Cerknem in obiskali čudovito nemško mesto München. Praksa se nam je v začetku zdela precej tuja, saj do tedaj skoraj nismo imeli strokovnih predmetov, ki bi nam dali teoretično podlago za praktično delo. Največje preglavice nam je povzročalo pisanje dnevnih poročil. Na vrtčevsko dnevno rutino pa smo se v dveh tednih odlično privadili.

Šolskoletu 2014/2015 je bilo zaznamovano z začetnimi pogovori o maturi, saj uspeh tretjega letnika vpliva na vpis na fakulteto. Praktično usposabljanje v vrtcih je tokrat potekalo v dveh delih. S pisanjem poročil tokrat nismo imeli več težav. Zadolženi pa smo bili za pripravo dejavnosti, ki smo jih nato samostojno izvedli pred otroki v vrtcih. To je bila zelo zanimiva izkušnja, saj smo bili deležni različnih odzivov (od sodelovanja do nezainteresiranosti otrok). Proti koncu šolskega leta smo začeli pisati scenarije za novoletne igrice, s katerimi smo naslednje šolsko leto v mesecu decembru nastopili v vrtcih. Sledile so poletne počitnice, ki jih je tokrat močno obarvala maturantska ekskurzija v Grčijo.

V četrtem letniku smo bili deležni novosti s strani praktičnega usposabljanja. Prvič se je zgodilo, da je bila naša šola del projekta Erasmus+, ki nam je omogočil dvotedensko prakso v tujini, in sicer v Milenu (Italija), Budimpešti (Madžarska) ter na Dunaju (Avstrija). Tudi sama sem bila del tega projekta in tako sem novembra obiskala nepozabno mesto Milan. Izkusila sem tamkajšnje življenje in delo v privatnem vrtcu podjetja Microsoft. Izkušnja je bila nepozabna in priporočila bi jo vsem, ki jih veseli delo z otroki in jih obenem zanima tudi kulturni utrip različnih mest v tujini.

Letošnje šolsko leto se je tako začelo pestro in se je v tem slogu tudi nadaljevalo. Decembra smo z božično-novoletnimi igricami nastopali po vrtcih in se s tem poslovili od starega leta. Pred nami pa je še pol leta šolanja. Junija nas čaka matura, pred tem pa še maturantski ples, za katerega so priprave že v polnem teku.

V šoli sem se vedno počutila sproščeno in sprejeto, kar nedvomno pripomore h kvalitetnejšemu izobraževanju, ki po opravljeni poklicni maturi nudi možnost zaposlitve, po končani splošni maturi pa možnost nadaljnega šolanja. S profesorji, ki so nam vedno pripravljeni pomagati, smo spletli zelo pristne in tople medosebne vezi. Tudi s sošolci smo vzpostavili trdna prijateljstva, ki nas bodo povezovala še kar nekaj časa. Seveda je prišlo tudi do manjših nesoglasij, vendar smo spore zgladili in se uspešno prebili do četrtega letnika. Razredničarka nam je bila pri tem v veliko pomoč, saj nam je vedno znala prisluhniti. Prislužila si je vzdevek »razredna mama«.

Četudi se naša zgodba počasi zaključuje, se nam odpirajo vrata v nov svet. Upam, da si bo vsak izbral pot, ki ga bo vodila do zastavljenega cilja. Obenem pa vsem želim veliko sreče na maturi in v življenju, ko se bodo naše skupne poti na določeni točki razšle.

Maša Arčon, 4. č

Anika Ploj, 1. č, Prijateljstvo

SPOMINI

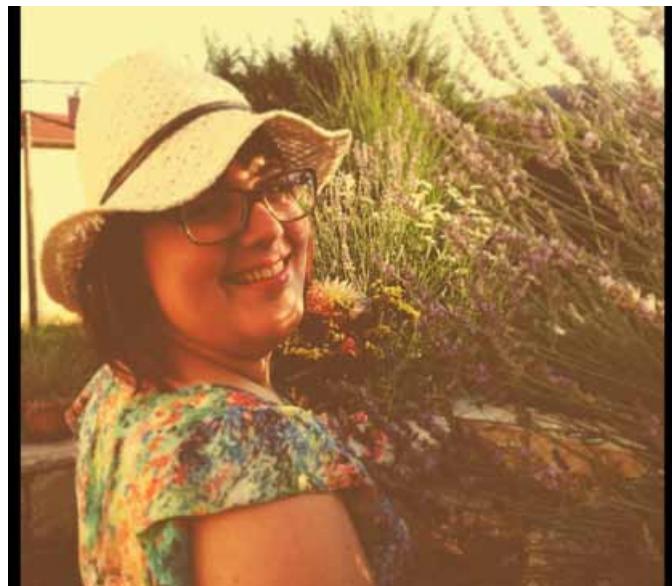
Že kot mala deklica sem se rada igrala s punčkami in vedno sem vsem ponosno razlagala: »Ko bom velika, bom vzgojiteljica.« S to veliko željo sem septembra leta 2007 zakorakala v klopi Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina.

Valentina Dimic, 4. e, Sredna šola Veno Pilon Ajdovščina

Prvi mesec so me prevevali mešani občutki. Nisem si predstavljala, kako bo vse skupaj potekalo, kakšni bodo profesorji, predmeti, sošolci. Pa sem kmalu začela »dihati« z ostalimi in že konec septembra s sošolcem Sandijem ponosno predstavila naš razred v dijaški oddaji *Zadnja klop* na Radiu Nova. Sledili so dogodki, ki so se mi za vedno vtisnili v spomin.

Prvič sem se srečala s klavirjem ter začela z navdušenjem osvajati črnobele tipke. Ob spodbudi profesorice Karmen Ferjančič sem svoje znanje še kako nadgradila, saj mi je bila prav ona velik vzor. Nato nastopi na prireditvah, v novoletnih igričah, na dnevnu odprtih vrat ... Spomnim se tudi, da smo z razredom pripravili Želodkov dan, na katerega smo povabili otroke iz vrtcev in skupaj z njimi ustvarjali. Pa izletov v München, na Dunaj, v Grčijo.

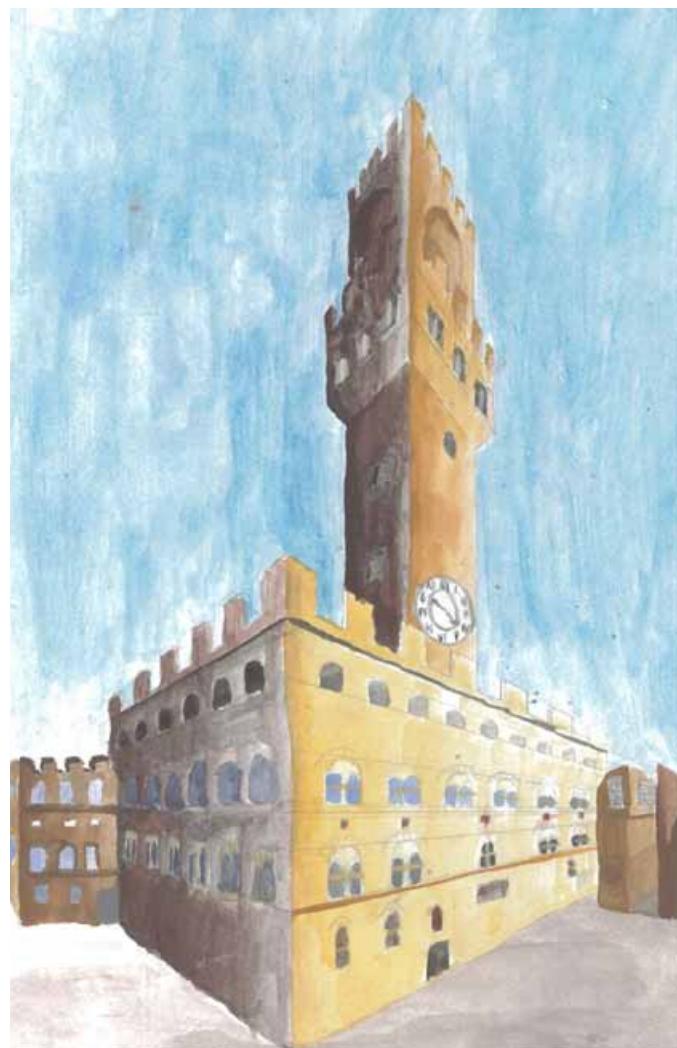
... Bodい vesel in delaj s srcem ... (Foto: arhiv Nine Tratnik)

V mojem spominu je skritih še mnogo drugih nepozabnih dogodkov. Prav te obujamo, ko se srečamo z bivšimi sošolci. Takrat postanemo prav nostalgično romantični.

Lahko rečem, da življenje na Pilonu ni bilo le šola za poklic, ampak šola za življenje. Pohvalim lahko predvsem dobre odnose, ki smo jih imeli s profesorji. Ti so delovali strokovno, hkrati pa so znali z dijaki vedno dobro sodelovati in iz nas potegniti najboljše, kar je v obdobju odraščanja še kako pomembno.

Naj zaključim z mislijo, ki ji tudi sama sledim: Če imaš željo in cilj, potem zagotovo uspeš in svoj poklic opravljaš s srcem. Prav to je pri poklicu vzgojitelja ključno, saj si prav ti tisti, ki vodi otroke in skupaj z njimi pljuje preko oceanov in čeri.

Nina Tratnik, diplomirana vzgojiteljica predšolskih otrok, bivša pilonovka

Špela Fajdiga 1. b, Palazzo Vecchio

INTERVJU S SONJO ŠKVARČ, DOLGOLETNO PREDANO PROFESORICO ANGLEŠČINE IN FRANCOŠČINE

Sonja, svojo poklicno pot zaključujete na šoli, ki ste jo kot srednješolka tudi obiskovali. V tem času se je zgodilo veliko prelomnih dogodkov. Katere bi izpostavili?

Danes je šola popolnoma drugačna od tiste, ki sem jo sama obiskovala. Naši profesorji so imeli avtoriteto, karizmo in ogromno znanja, kar sem takrat občudovala. Poleg knjig, ki niso bile tako dostopne, kot so dijakom danes, so bili profesorji naš edini vir informacij in znanja.

Danes je to drugače. Profesorji imamo le majhen vpliv na vire dijakovih informacij. Dijaki lahko vse, kar jim povemo, v trenutku preverijo in poglobijo ter pridobijo dodatne informacije o vsem, če so le motivirani.

Zato na vprašanje ne bi mogla odgovoriti naravnost, saj je skoraj nemogoče določiti prelomne dogodke. Vse reforme, ki so se zgodile v šolstvo v tem času, vidim le kot en sam neprekinjen proces razvoja učiteljeve vloge in šole nasprotno. Stroka pač poskuša prilagajati delo v šoli hitro spreminjačim se razmeram v družbi. Učitelj je danes vedno manj posredovalec znanja in vedno bolj usmerjevalec skozi poplavno informacij.

Zato je danes dijaka prav gotovo težje pripeljati do tega, da si oblikuje kritičen in ustvarjalen odnos do sveta. Magične, instant rešitve ni! Sedaj ob koncu svoje poklicne poti mi je ta razvoj vloge Učitelja (z veliko začetnico) vedno bolj jasen. Dogodki so le korak v razvoju človeka in učitelja.

Lahko pa bi kljub temu naštela kar veliko dogodkov, ki sicer niso prelomni za razvoj šole, pač pa zame

osebno: dela v raznih projektih Zavoda za šolstvo, dva mednarodna jezikovna projekta Comenius, pridobitev najprej tujih asistentov za angleščino, nato pa tujih učiteljev za angleščino in francoščino, sodelovanje z Zavodom za šolstvo, kjer sem tudi nekaj časa delala kot zunanjega sodelavka, sodelovanje v razširjeni predmetni komisiji za angleščino na Zavodu za šolstvo, ponovna uvedba pouka francoščine kot drugega tujega jezika na šoli.

Razredničarka generacije 2006 - 2010

Imate izkušnje iz poučevanja osnovnošolcev in srednješolcev. Predano ste poučevali številne generacije. Česa pa so mladi naučili vas?

Svoje dijake spoštujem in jih imam rada, saj se večinoma trudijo in jim ni vedno lahko. Skrbi me za njihovo prihodnost. Sama sem nagnjena bolj k pesimizmu in stvari vidim precej črno, oni pa so svetle točke, prinašajo optimizem in veselje.

Ne prenesem, ko nočejo delati in ko plonkajo. Po drugi strani pa jih občudujem, ko si pri delu v skupinah z žarom razlagajo svoje zamisli, ko dobesedno vidim misli, ki se iskrijo iz njih. Ko preberem dober spis. Ko v knjigi hitreje najdejo odlomke kot jaz, ki sem knjigo že »stokrat« prebrala in podrobno analizirala.

Uživam na maturi, ko jih poslušam, kako izražajo in sporočajo misli v jezikih, ki niso njihov materni, in vidim, kako so v štirih letih v vseh pogledih zrasli. Kako so pogumni in samozavestni! V takih trenutkih se mi vse trud povrne. Kako neznansko lep je učiteljski poklic! Takrat se zavem, da je delo učitelja poplačano na dolgi rok, rezultati so nekako imaginarni, vidni šele daleč v prihodnosti. Potrpežljivost je seveda lepa čednost. V potrpežljivosti se utrjujem vsak dan znova!

Kot profesorica angleščine in francoščine ste vedno stremeli k temu, da ste bili v stiku z novostmi stroke. Kako ste usklajevali oba jezika? Ali je kateri vaša prioriteta?

Od študija naprej sem vedno posvečala veliko časa stiku z novostmi v stroki. Udeleževala sem se seminarjev doma, v Veliki Britaniji in Franciji. Nikoli se nisem bala stopiti v razne projekte, eno ali večletne, čeprav je to vedno pomenilo veliko dodatnega dela, prineslo pa je tudi veliko dodatnega znanja in dodano vrednost za dijake in za šolo. In, bodimo pošteni, tako sem se tudi sama prisilila in motivirala za boljše in bolj profesionalno ukvarjanje s težavami in sladkostmi poučevanja.

Prehajanje iz jezika v jezik ni enostavno. So obdobja, ko mi je bliže angleščina, in obdobja, ko sem bolj francosko usmerjena. Najtežje pa je, ko si v enem dnevu izmenično sledijo ure angleščine in francoščine. Jezik niso samo besede in fraze! Za njim stoji vsa zgodovina, tradicija in kultura nekega naroda. Drugačen značaj. Celo mimika obraza! To je tako, kot da bi v enem dnevu imela več značajev in ravnala različno v skladu z njimi. Ti različni značaji so verjetno resnično v meni in obstajajo neodvisno eden od drugega. Multiple personality! Kljub temu moram priznati: La langue de mon cœur, c'est le français!

Ker dobro poznam več jezikov, lahko ugotovim, da drži rek, da je jezik vseobsegajoča domovina. Z vsakim jezikom, ki se ga naučiš, pridobiš novo domovino. Postaneš boljši in bolj širok. Zato se moramo učiti tuje jezike!

Tudi prevajanje vam ni tuje. Kaj vas pri tem posebej pritegne? Ali se mu nameravate v prihodnje bolj posvetiti?

Prevajala sem, ko se mi je zdelo, da imam poleg dela s šolo dovolj časa. Prevajanje namreč ni enostavno, četudi dobro poznaš oba jezika, saj ne prevajaš le besed in stavkov, pač pa tudi slog in duh besedila. Tudi tematiko moraš dobro poznati, ali pa te mora vsaj zanimati do take mere, da se posvetiš branju in analiziranju podobnih besedil v ciljnem jeziku. Umetnost in slikarstvo sta mi blizu, zato sem najraje prevajala strokovne članke za slikarske kataloge ali monografije slikarjev. Doma imam že majhno knjižnico del z mojimi prevodi. Leposlovja se še nisem lotila, a je to moja skrita želja za obdobje po upokojitvi.

Poleg tega sem že pred leti opravila izpit za sodnega tolmača za angleščino, tako da imam za seboj kar nekaj izkušenj v smislu: »Glej, tudi ta tema je izjemno zanimiva!«

Prepotovali ste velik del sveta. Katera od destinacij vam je najbolj ostala v spominu in zakaj?

Res je! Kljub temu, da sem turistično prepotovala del Evrope in Severne Afrike, lahko rečem, da v resnici poznam le Anglijo in še bolje Francijo, saj sem ju spoznavala skupaj s svojim študijem in poklicem in ne samo takrat, ko sem bila tudi dejansko tam. Potrjuje se mi misel iz Malega princa, da so nam bolj pri srcu tiste stvari, ki jih posvečamo veliko časa in jih skrbno negujemo. Stvari, ki so povezane in obogatene s twojo lastno aktivnostjo in izkušnjami. Zato mi na misel prihaja moj prvi Pariz takoj po maturi, ki se je na koncu raztegnil na cele počitnice in še veliko počitnic kasneje. Lahko rečem, da je od vseh mojih potovanj le Pariz moj! Od začetka do konca in naprej!

Imate ogromno izkušenj. Kaj bi svetovali svojim mlajšim naslednikom?

Z optimizmom in potrpežljivostjo naprej. Bodite samozavestni in ponosni na poklic, ki ga opravljate. Ne bojte se novosti. Bodite zahtevni do sebe, a tudi prizanesljivi in si odpustite, ko se zmotite. Bodite prijazni in spoštljivi do sodelavcev in dijakov, saj oni cenijo pošteno delo. Ne pričakujte prevelikih izrazov hvaležnosti, saj jo lahko začutite, četudi ni izgovorjena.

Zagotovo se v prihodnosti želite posvečati konjičkom, za katere vam je do sedaj zmanjkovalo časa. Kaj bi v prihodnosti želeli nadoknaditi?

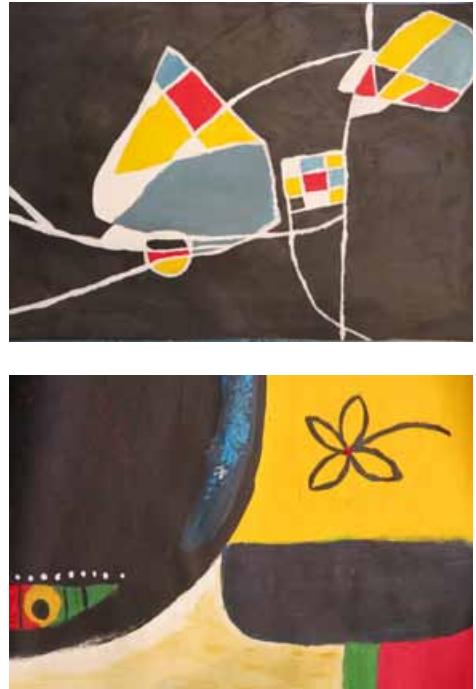
Menda si je treba pripraviti projekte tudi za obdobje »potem«. Nekaj jih imam, a o njih ne bi govorila. Želim si zdravja, ki bi mi omogočalo, da jih dosežem. No, moji tamburici se seveda ne mislim odpovedati!

Sonja, srečno na vaši življenjski poti in hvala vam za vse, kar ste doprinesla naši šoli.

S prof. Škvarčeve se je pogovarjala urednica glasila.

Z nečakinjama v Parizu, oktober 2015

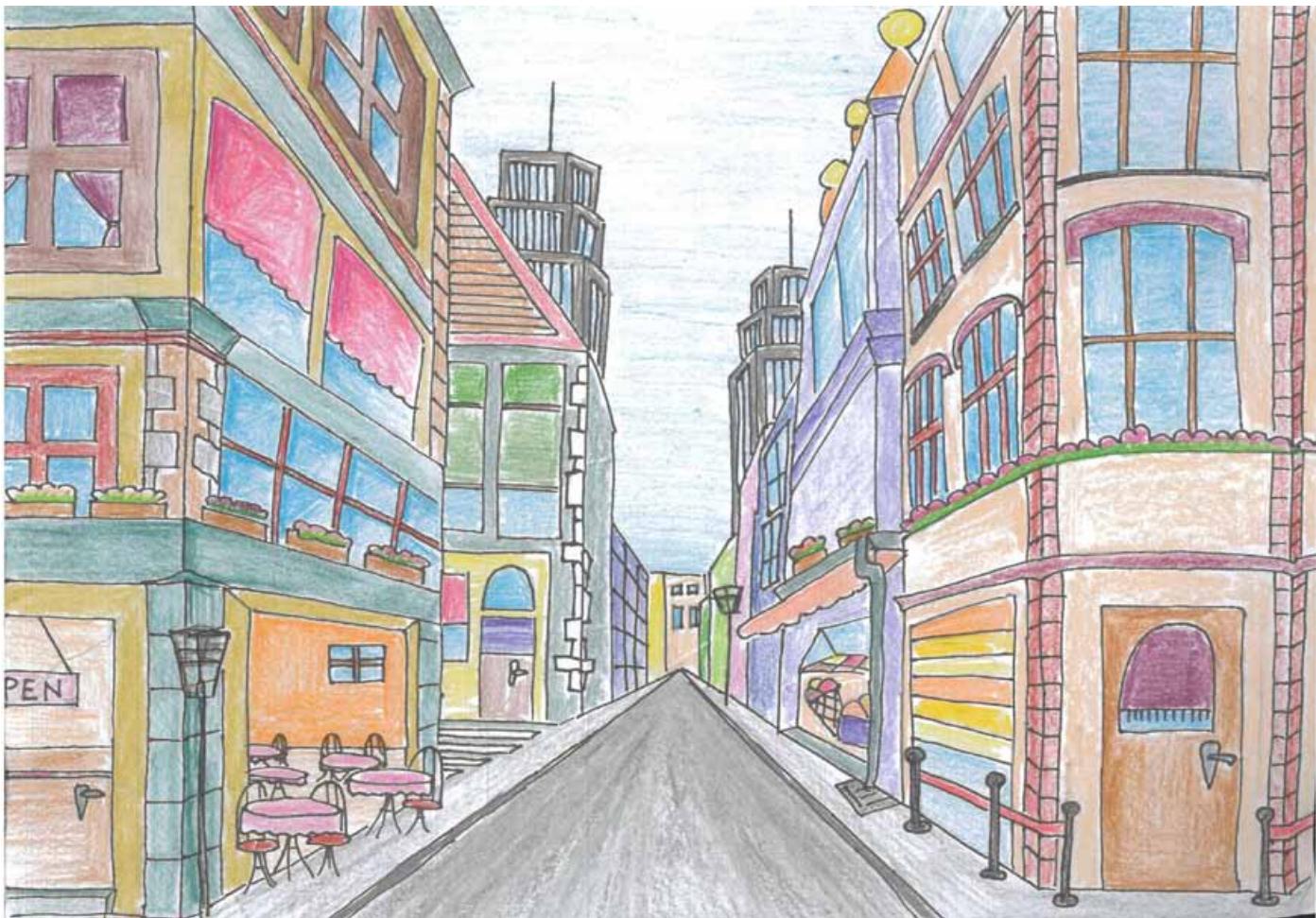
LIKOVNA DELAVNICA, slikanje z akrilnimi barvami in ogled razstave Joana Miroja

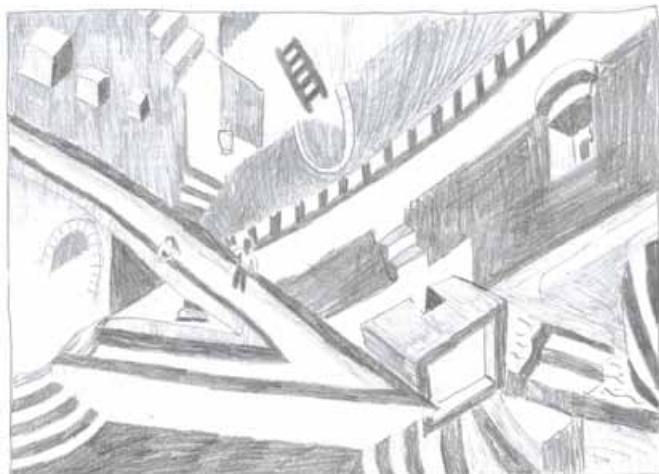
SMUČANJE, Črni vrh nad Cerknim

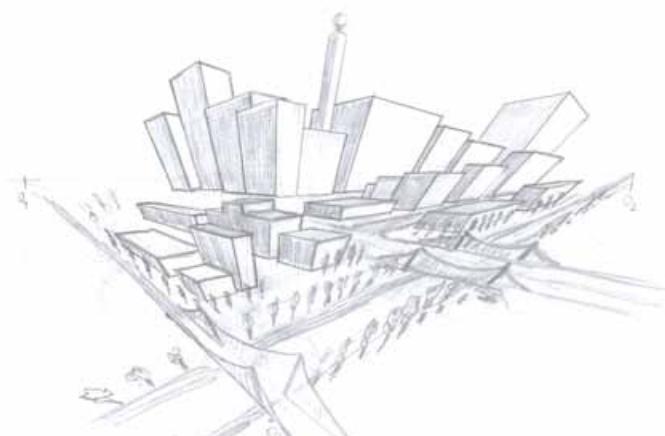
NARAVOSLOVNA DELAVNICA, raziskovalno delo

Nika Kodelja, 1. a, Perspektiva

Dani Drašček, 4. č, Iluzija

Maša Mozetič, 4. d, Perspektiva

Izvir

Glasilo dijakov in profesorjev Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina

Šolsko leto 2015–16

Oblikovanje in prelom: Beti Bratina, prof.

Lektoriranje: Mateja Ceket Odar, prof., Manca Primožič Kranjc, prof.

Tiskanje: TRIO d.o.o. Ajdovščina

Naklada: 800 izvodov

Uredila: mag. Melita Lemut Bajec

Avtorici kolaža na naslovnici: Karin Blažič in Lucija Kenda, 4. č

Nogometniki in nogometnice, november 2015

Rokometniki in rokometnice, november 2015

Staša Deranja, 4. č, športni dan na Bledu